

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Συμβάλλοντας στην καλύτερη κατανόηση της ωφέλειας της κρουαζιέρας για την τοπική κοινότητα

Η μελέτη πραγματοποιήθηκε με την επιστημονική ευθύνη των:

Καθ. Θάνου Πάλλη

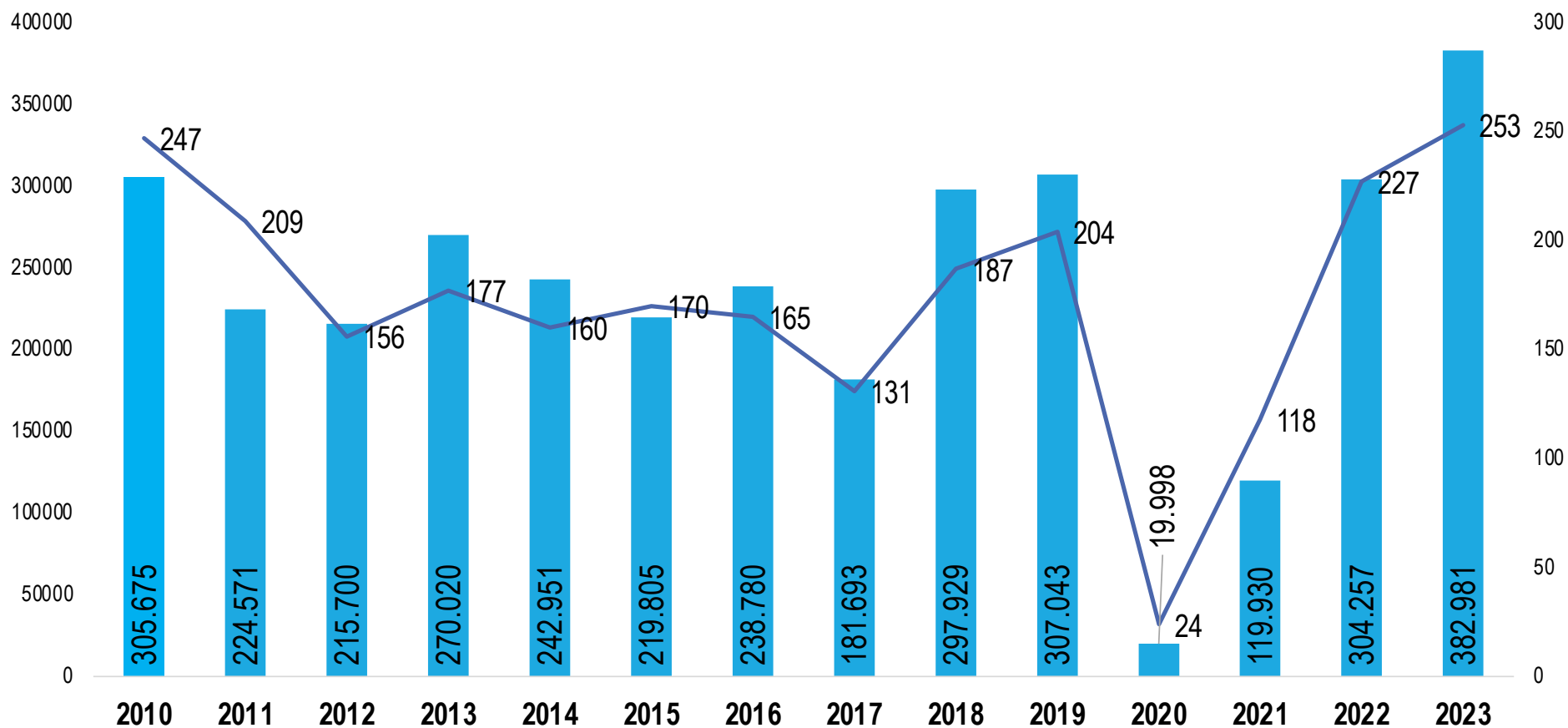
Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών
Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Αν. Καθ. Γιώργου Βαγγέλα

Τμήμα Διαχείρισης Λιμένων και Ναυτιλίας
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ι. Η ΜΕΛΕΤΗ: ΣΚΟΠΟΣ & ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

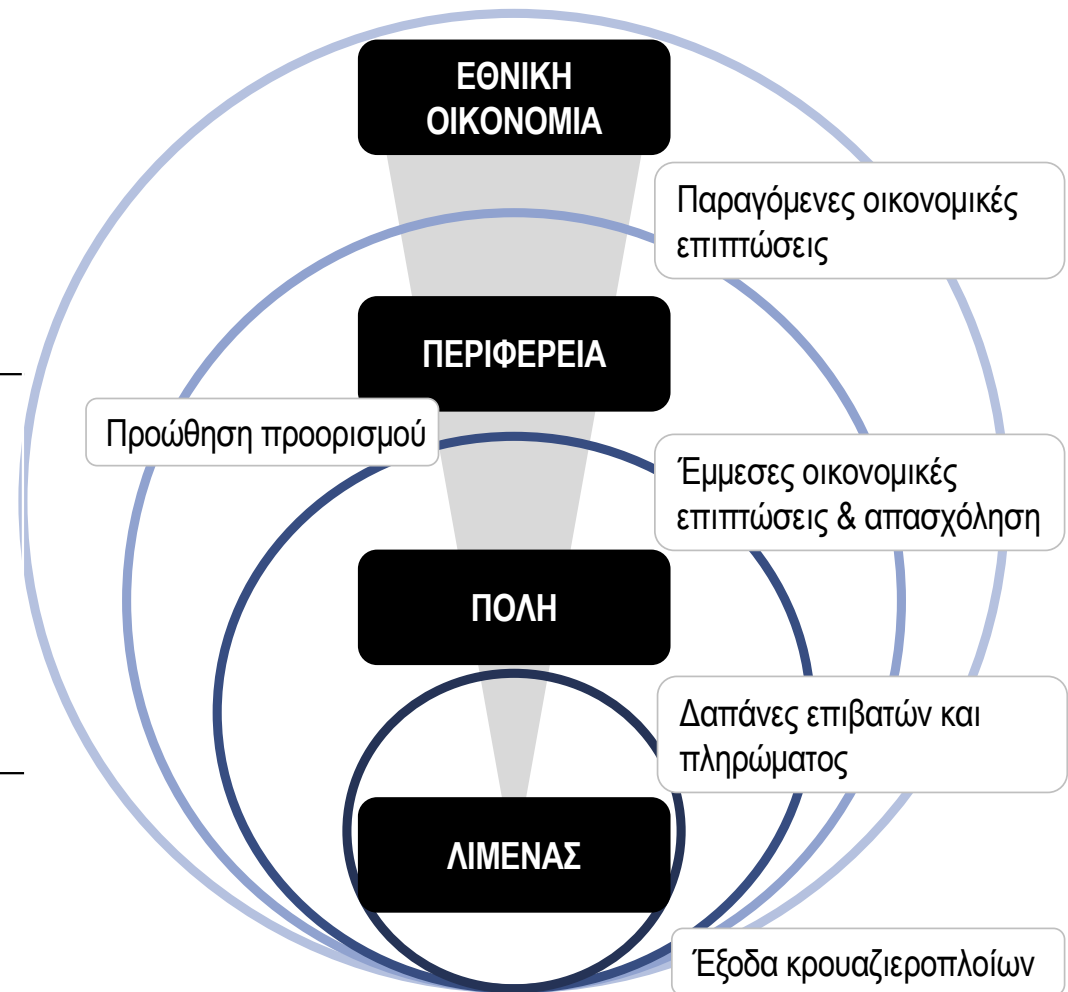
ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑ ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ (2010-2023)

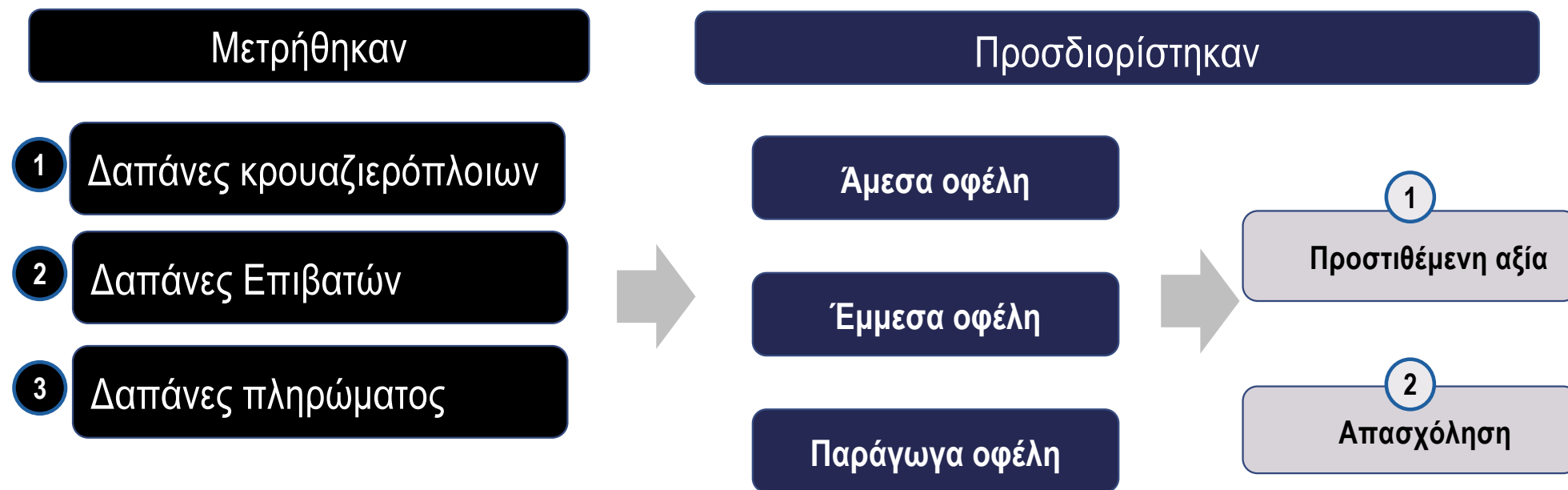
ΣΚΟΠΟΣ

Εκτίμηση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων του τουρισμού κρουαζιέρας στο Ηράκλειο Κρήτη

- i. Προτάσεις για βιώσιμη ανάπτυξη κρουαζιέρας
- ii. Επικοινωνία προς/με τις τοπικές κοινότητες σχετικά με τα οφέλη της κρουαζιέρας
- iii. Διαμόρφωση στρατηγικής για να αυξηθεί η προστιθέμενη αξία

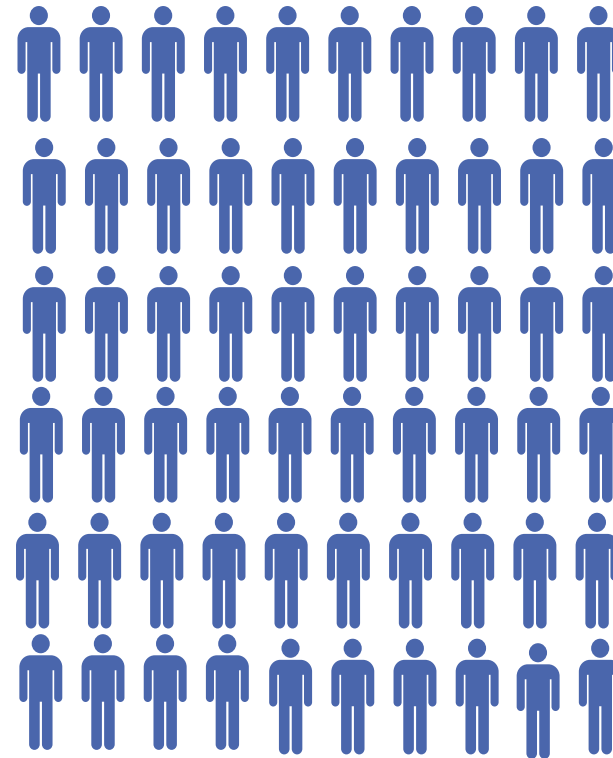
ΜΕΘΟΔΟΣ

Κατά τη διάρκεια μιας ολόκληρης σεζόν κρουαζιέρας
(2023-2024)

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Προφίλ επιβατών
- Τύπος δραστηριοτήτων
- Χωρική διάσταση δραστηριοτήτων
- Αξιολόγηση προορισμού από Επιβάτες
- Αξιολόγηση προορισμού από Πληρώματα

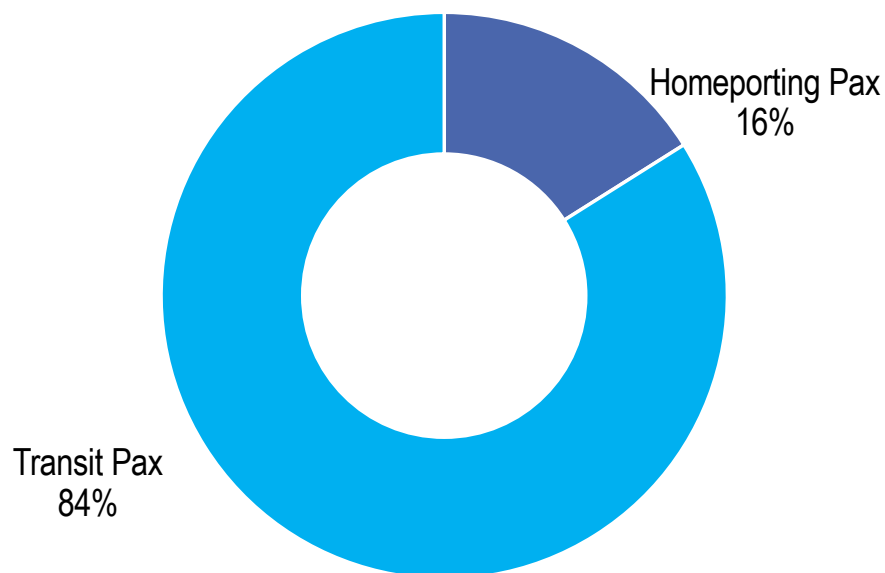
II. ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ

ΕΝΑ ΕΤΟΣ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ (ΜΑΪΟΣ 23- ΜΑΪΟΣ 24)

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ	254
Homeporting	15
Transit	239

ΕΠΙΒΑΤΕΣ	419.753
Homeporting	67.432
Transit	352.321

ΠΛΗΡΩΜΑ	171.286
---------	---------

Χωρητικότητα επιβατών (σύνολο)	478.428
Ποσοστό πληρότητας	80,7%
Μέση Χωρητικότητα επιβατών (ανά πλοίο)	1.876
Μέσος αριθμός πληρώματος ανά πλοίο	674

II. ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ

ΜΕΣΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ

163 προσεγγίσεις κρουαζιεροπλοίων
(64,2% του συνόλου των προσεγγίσεων)

Δαπάνες

7.266 επιβατών κρουαζιέρας
(1,7% του συνόλου των επιβατών)
μέσω **2,733** συμπληρωμένων ερωτηματολογίων

Δαπάνες

252 μελών πληρώματος

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΕΙΧΑΝ ΟΙ

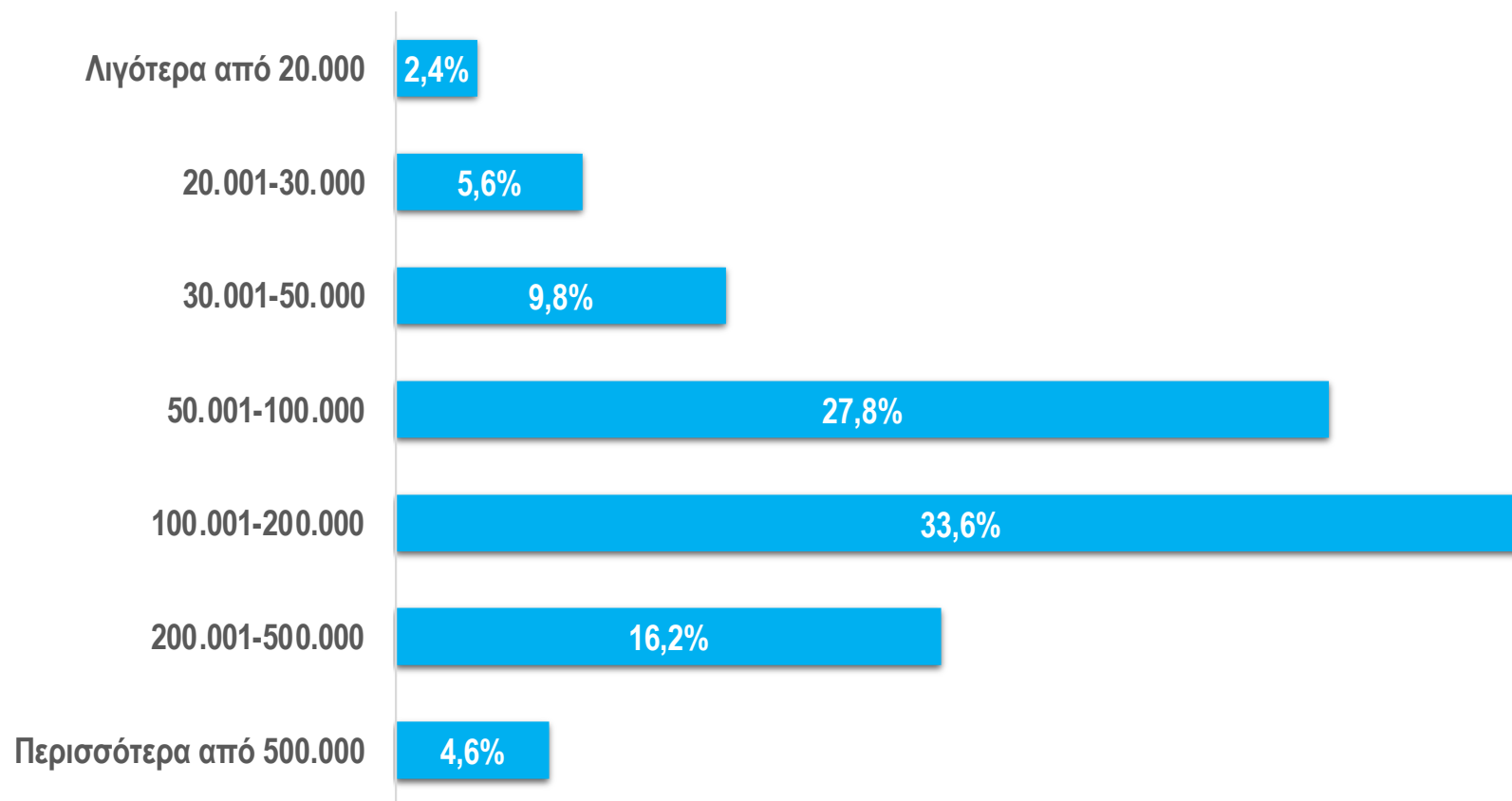
- Ναυτιλιακοί Πράκτορες
 - Ταξιδιωτικοί Πράκτορες
-
- Οργανισμός Λιμένος Ηράκλειου ΑΕ
 - Τέλη ελλιμενισμού
 - Τέλη προβολής / προσόρμισης
 - Επιβίβαση/ Αποβίβαση
 - Διερχόμενοι επιβάτες κρουαζιέρας
 - Χρεώσεις ISPS
 - Καύσιμα, απόβλητα και απορρίμματα
 - Ύδρευση

ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ

* Οι «Δαπάνες / Επιβάτη» δεν είναι συγκρίσιμες καθώς ορισμένοι λιμένες αναπτύσσουν δραστηριότητες homeporting
*

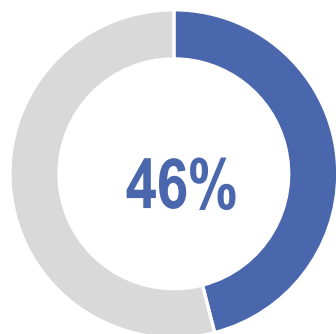
Λιμένας	Έτος	Δαπάνη/ Επιβάτη *	Σύνολο επιβατών	Σύνολο επιβατών που συμμετείχαν	% επιβατών που συμμετείχαν
Heraklion - Greece	2024		419.753	7,266	1,73%
Thessaloniki - Greece	2023	€39,4	60.148	3.003	4,99%
Maine - USA	2019	\$57,0	665.800	2.535	0,4%
Barcelona-Spain	2014	€53,3	2.364.292	3.130	0,1%
Santa Barbara-USA	2016	\$47,5	80.831	804	1,0%
Tallinn-Estonia	2018	€34,9	638.000	937	0,15%

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (USD, %)

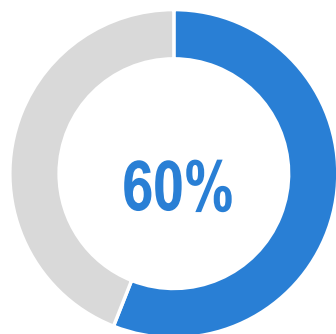

III. ΠΡΟΦΙΛ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ

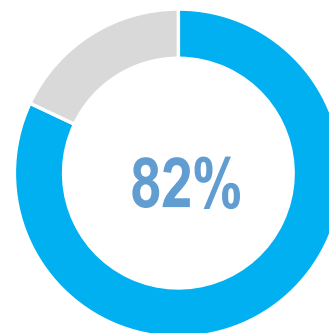
ΣΥΝΟΨΗ

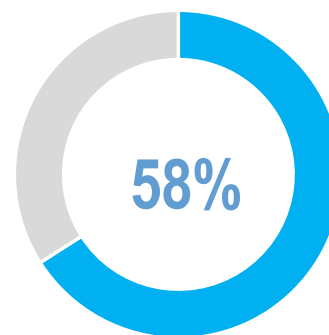
ΕΙΝΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ

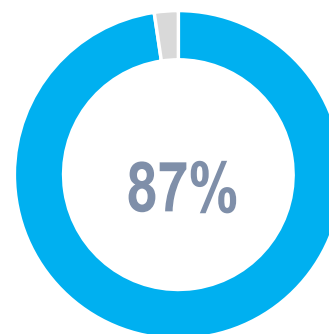
ΕΙΝΑΙ >60 ΕΤΩΝ

ΕΙΣΟΔΗΜΑ > 50.000 €
(54% > 100.000 €)

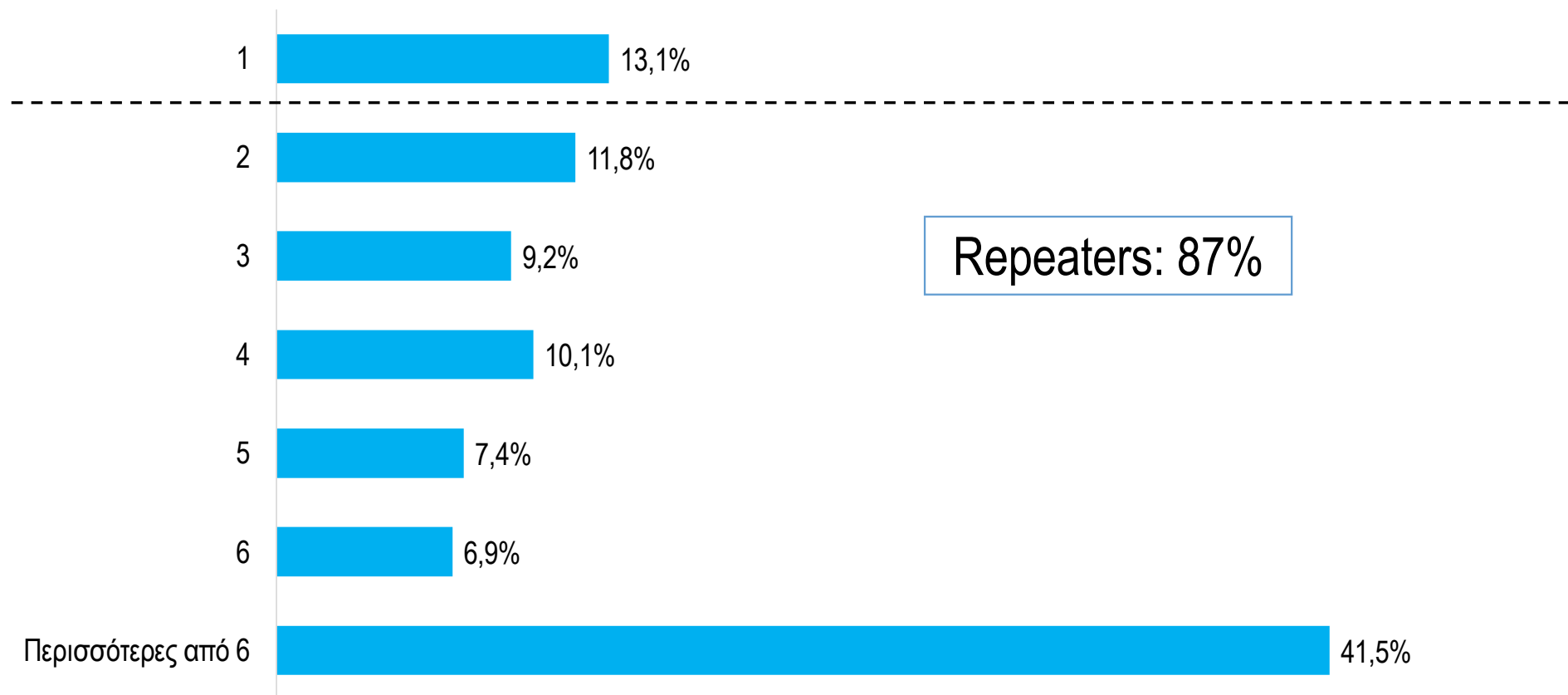

ΤΑΞΙΔΕΥΟΥΝ ΜΕ ΤΟΝ/ΤΗΝ
ΣΥΝΤΡΟΦΟ ΤΟΥΣ

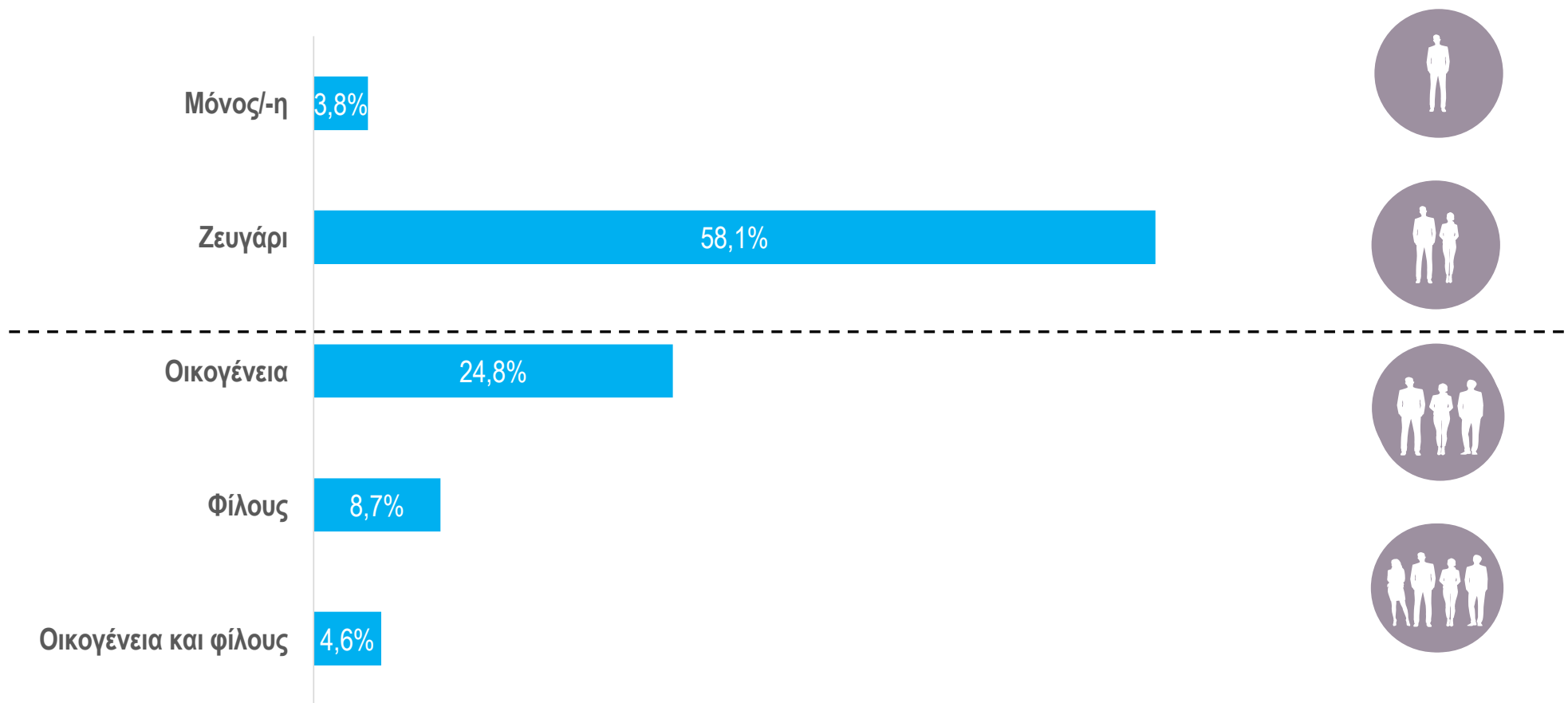

ΕΙΝΑΙ ΣΥΧΝΟΙ ΧΡΗΣΤΕΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ

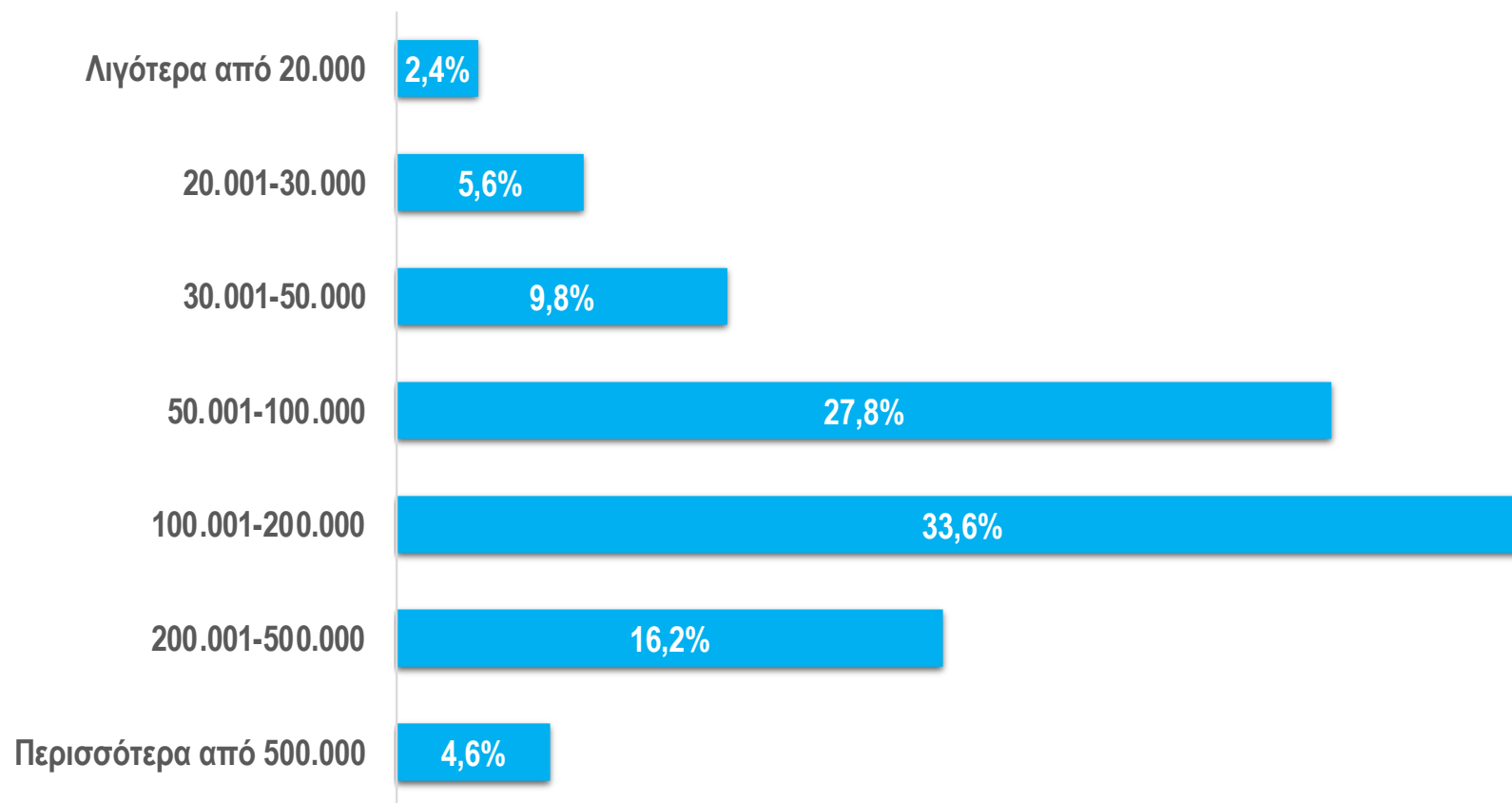
ΠΟΣΕΣ ΦΟΡΕΣ ΕΧΕΤΕ ΚΑΝΕΙ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑ

ΜΕ ΠΟΣΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΥΣ ΤΑΞΙΔΕΥΕΤΕ ΜΑΖΙ;

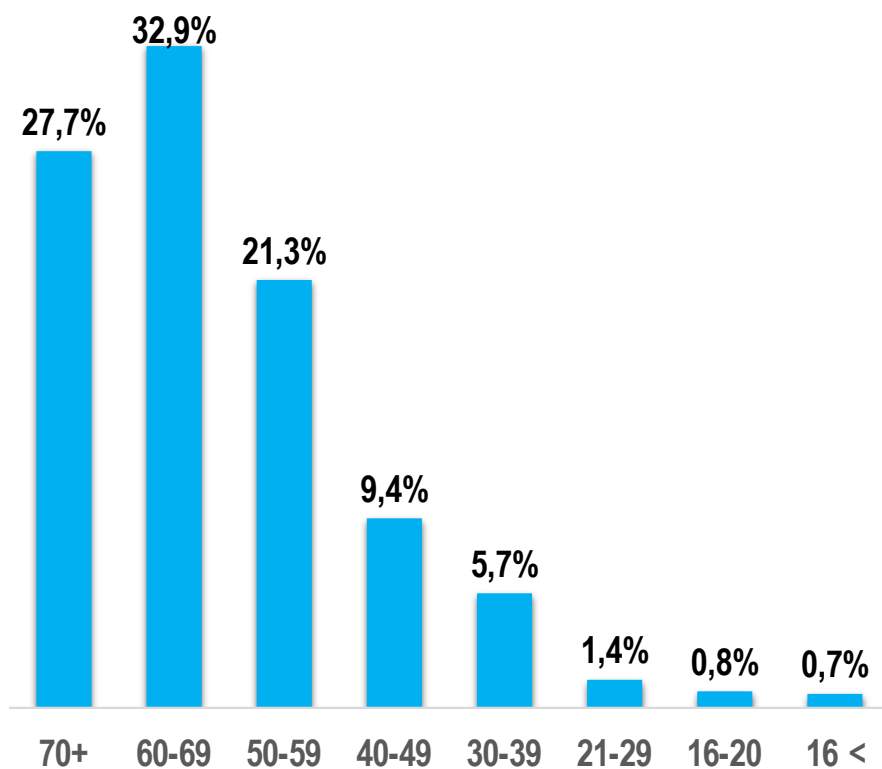

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (USD, %)

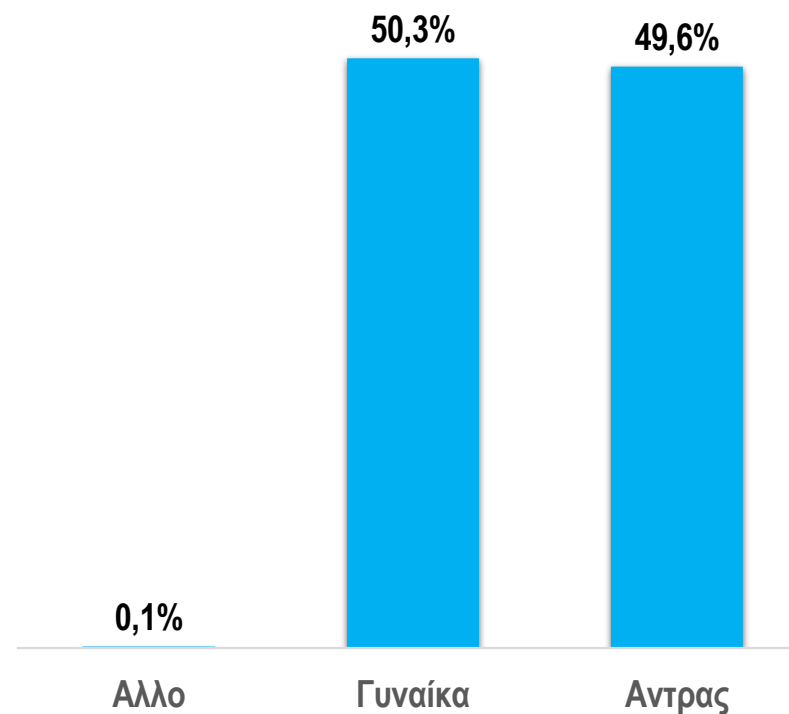

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΗΛΙΚΙΑ, %

ΦΥΛΟ, %

IV. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΩΝ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ

IV. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΩΝ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ

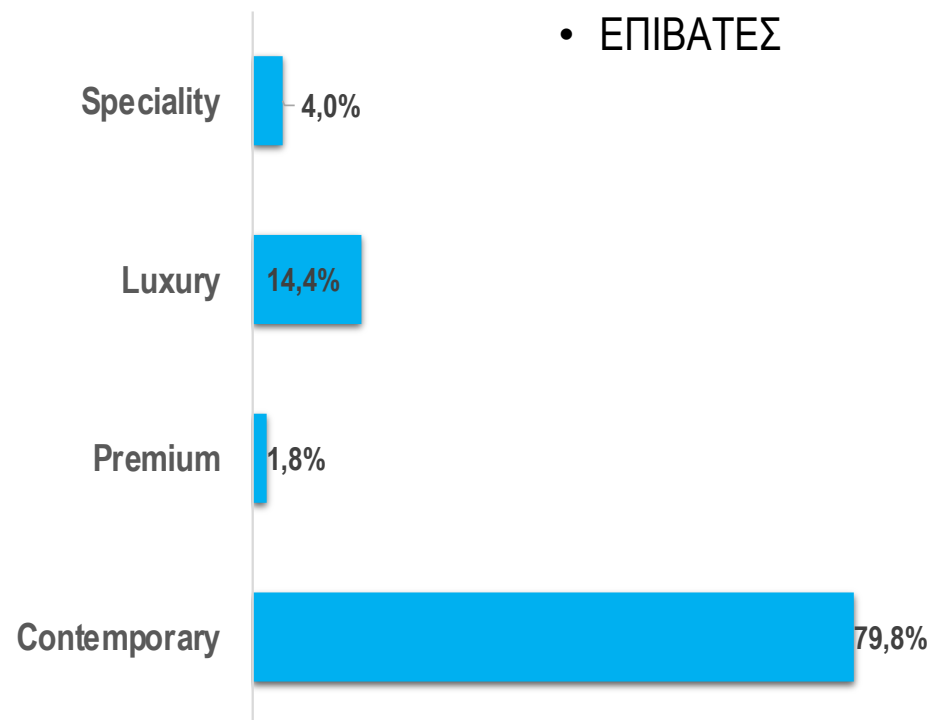
Η ΕΠΟΧΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

	Επιβάτες	Συμμετοχή στην έρευνα
Χειμώνας	2.4%	13.9%
Άνοιξη	28,0%	35,7%
Καλοκαίρι	35,7%	29,3%
Φθινόπωρο	33,9%	21,1%

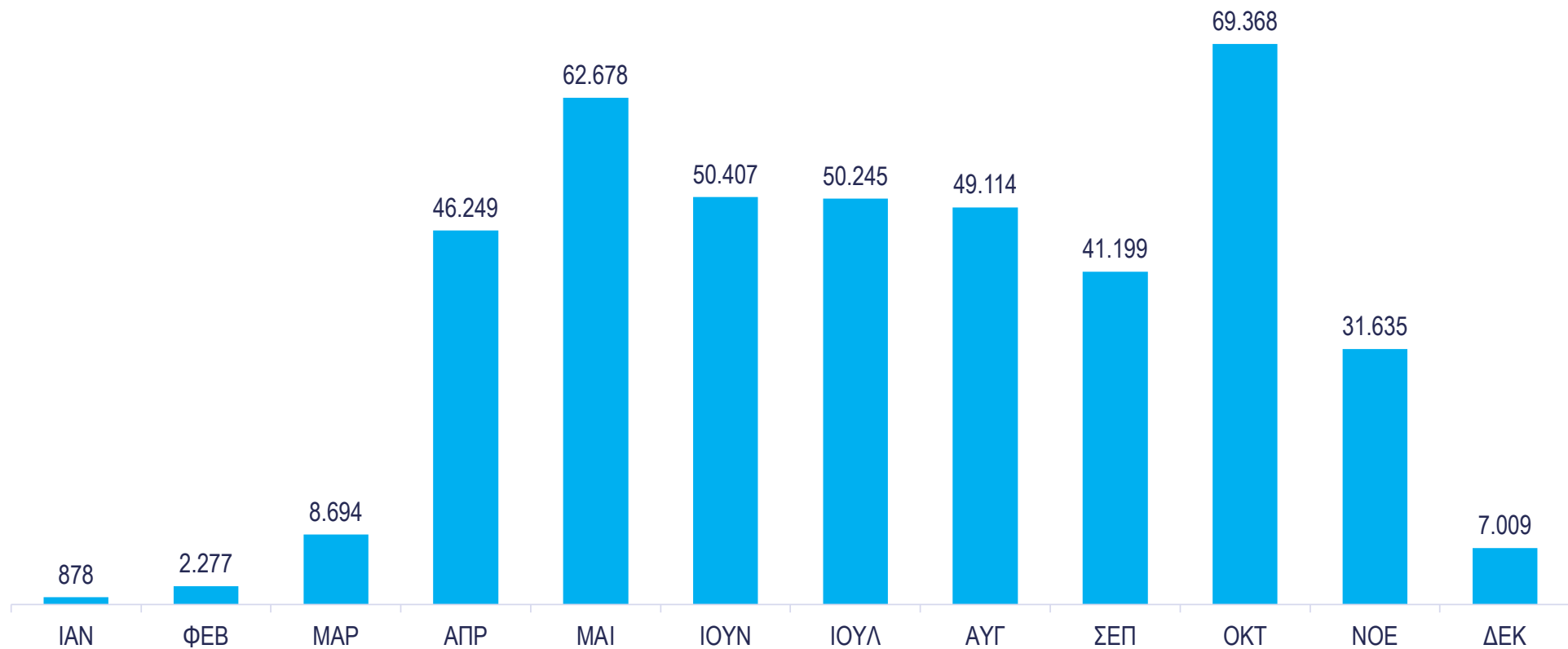

ΤΥΠΟΣ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ

• ΕΠΙΒΑΤΕΣ

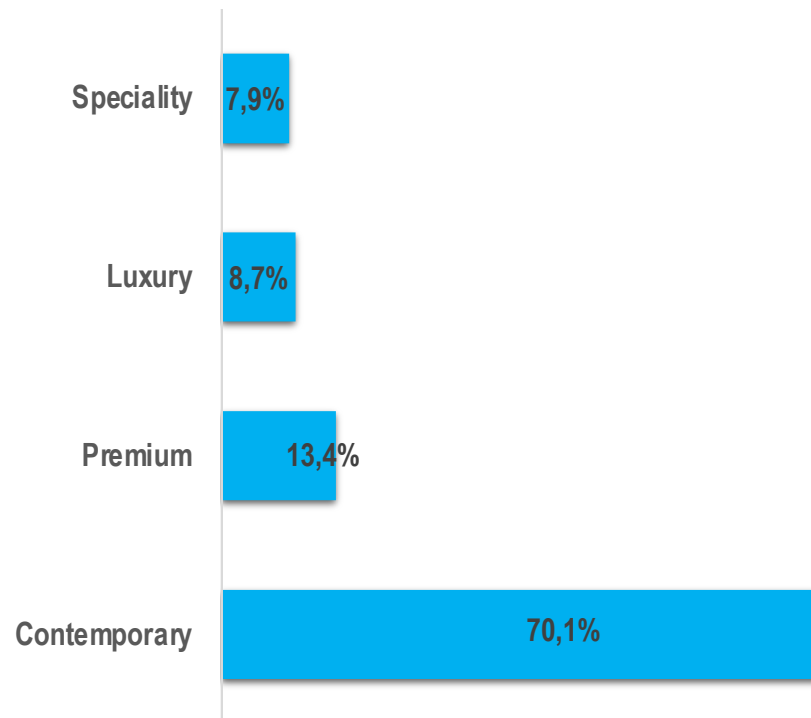

Η ΕΠΟΧΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ (επιβάτες)

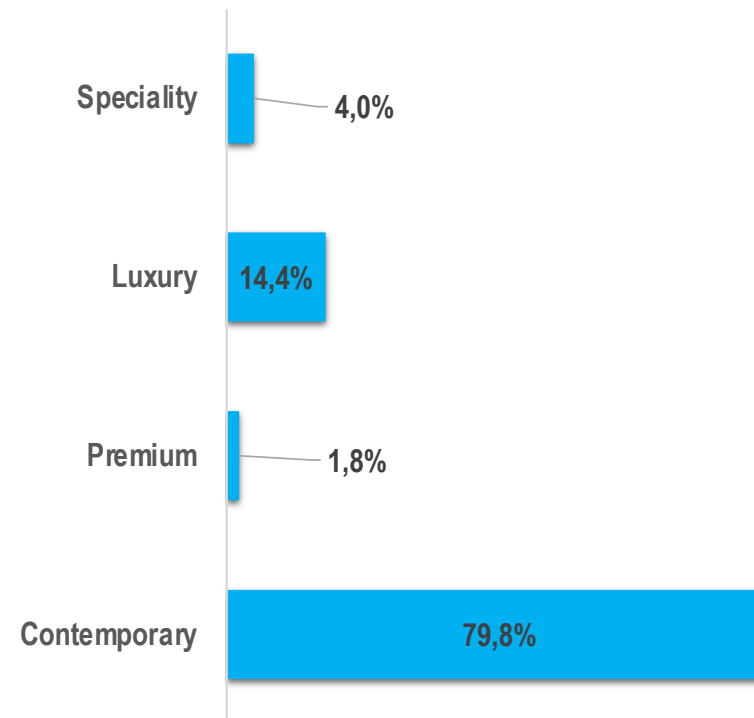

ΕΙΔΟΣ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ

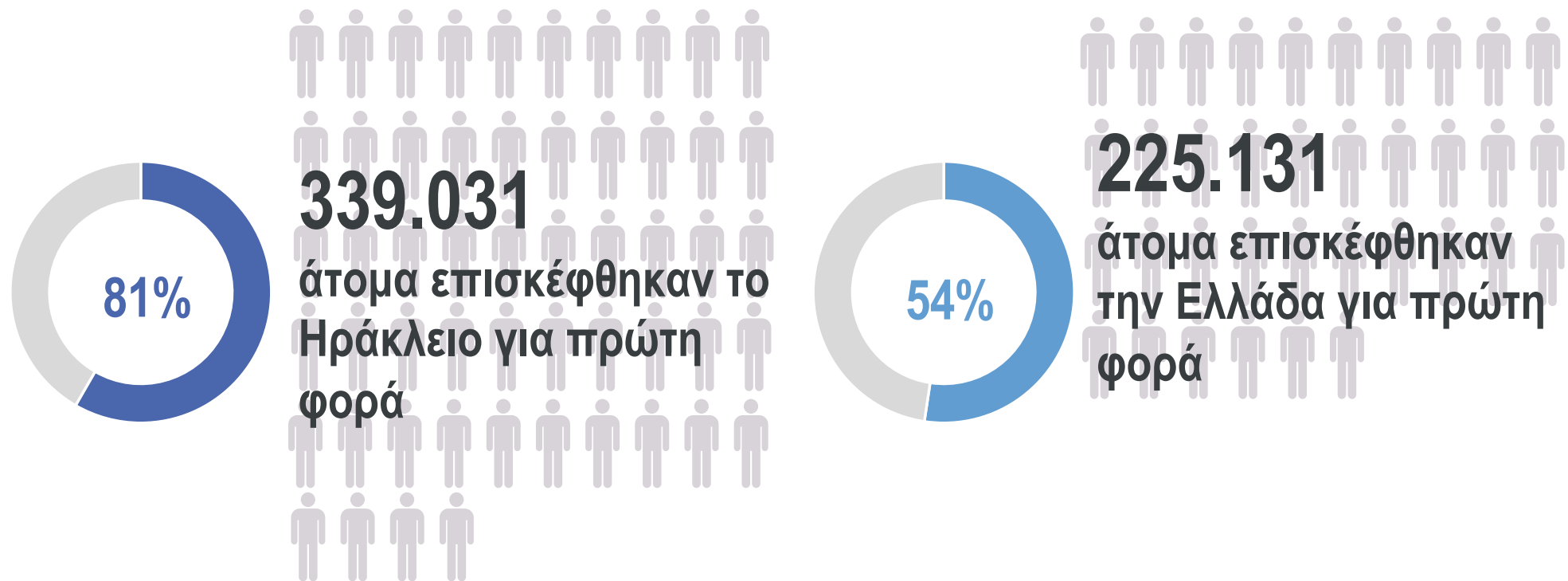
ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΟΠΛΟΙΩΝ

ΕΠΙΒΑΤΕΣ

V. “ΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΕΡΔΙΖΕΙ ΝΕΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ”

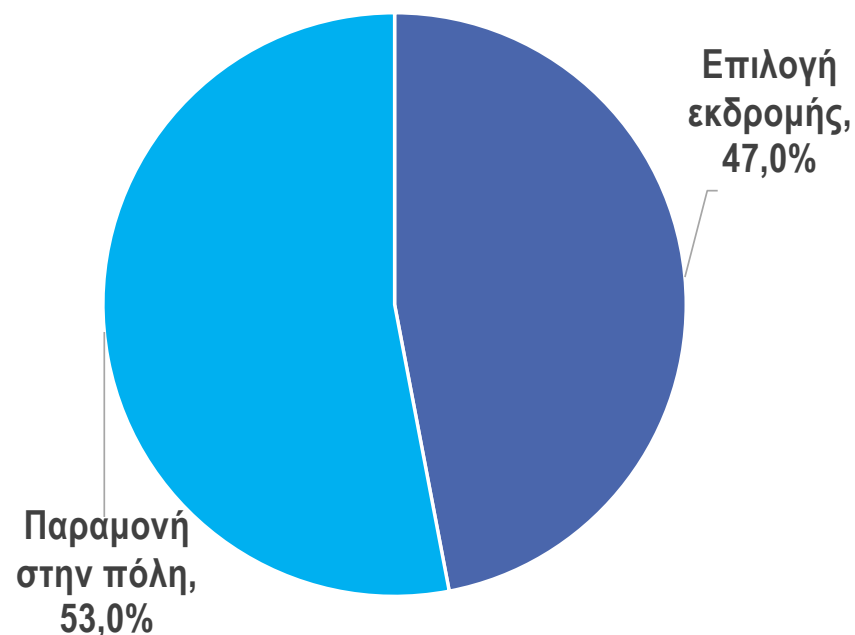

VI. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

VI. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

- Ανάλυση δαπανών **7.266** επιβατών
- **Ακρίβεια ανάλυσης:** Οι ακραίες τιμές (δαπάνες) έμειναν εκτός ανάλυσης
- **Εκτιμήσεις δαπανών:**
 - I. Δαπάνη / επιβάτη που ανέφερε δαπάνες
 - II. Δαπάνη των επιβατών που αποβιβάζονται
 - III. Δαπάνη του συνόλου των επιβατών

**Το 79% των επιβατών αποβιβάζονται
στον συγκεκριμένο προορισμό**

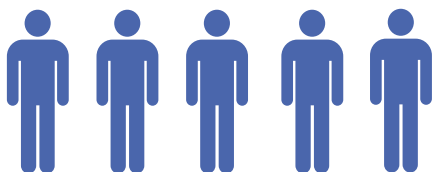

VI. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

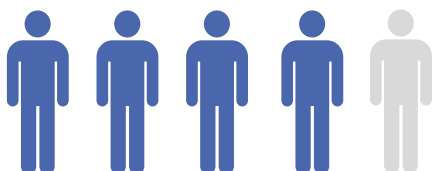
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

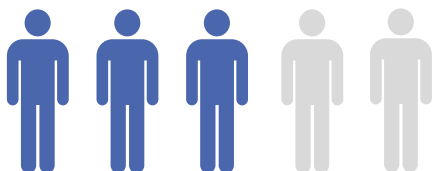
Κατά την παραμονή τους στην πόλη

419.753 Επιβάτες επισκέπτονται το Ηράκλειο με κρουαζιέρα

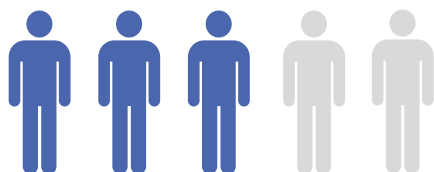

331.605 Αποβιβασθέντες επιβάτες

82,5% των αποβιβασθέντων επιβατών (**273.574**)
ανέφεραν δαπάνες τουλάχιστον μίας κατηγορίας

ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

€52,8

μέση δαπάνη των επιβατών που ξόδεψαν
στη πόλη

Κατά την παραμονή τους στην πόλη

€45,2

μέση δαπάνη ανά αποβιβασθέντα επιβάτη*

Η μέση δαπάνη ανά αποβιβασθέντα επιβάτη υπολογίζεται ως εξής:

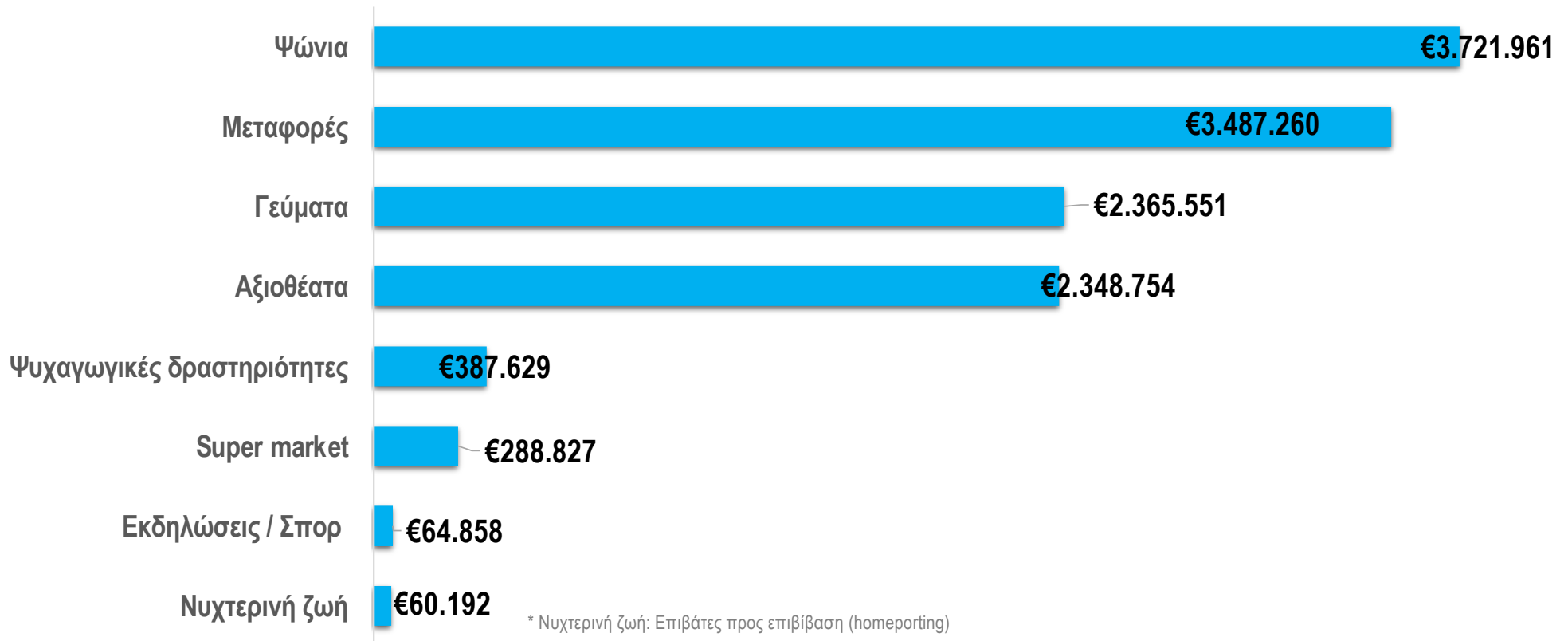
$$\frac{\text{Συνολική δαπάνη}}{\text{Σύνολο επιβατών κρουαζιέρας που επισκέπτονται τη πόλη κατά τη διάρκεια ενός έτους κρουαζιέρας}}$$

Ο πραγματικός αριθμός των επιβατών που δαπανούν είναι χαμηλότερος καθώς αποβιβάζονται το 79% του συνόλου των επιβατών και από αυτούς το 85,2% προχωρούν σε δαπάνες στην πόλη του Ηρακλείου.

ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

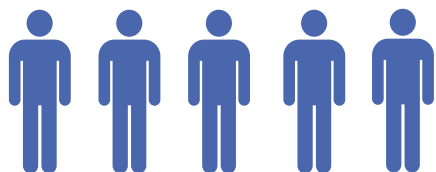
Κατά την παραμονή τους στην πόλη

€ 12.725.031 οι συνολικές δαπάνες κατά την παραμονή επιβατών στη πόλη

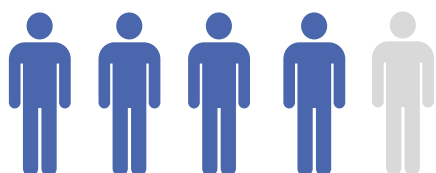

ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

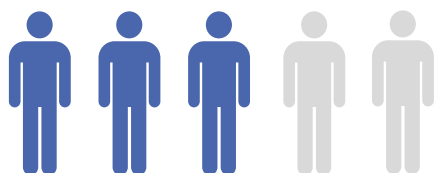
Εκδρομές

419.753 Επιβάτες επισκέπτονται το Ηράκλειο με κρουαζιέρα

331.605 Αποβιβασθέντες επιβάτες

47,0% των αποβιβασθέντων επιβατών πραγματοποίησαν εκδρομή (οργανωμένη ή μη οργανωμένη)

ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΔΡΟΜΩΝ

Εκδρομές

€ 70,2 η μέση δαπάνη για την αγορά μίας εκδρομής ανά επιβάτη που αγόρασε εκδρομή

€ 22,21 η μέση δαπάνη κατά τη διάρκεια της εκδρομής ανά επιβάτη που πραγματοποίησε εκδρομή

Σημείωση: Μόνο ένα ποσοστό αυτών των δαπανών παραμένει στην τοπική οικονομία – είτε ως έσοδα των εταιρειών που πωλούν εκδρομές, είτε μέσω αυτό-οργανωμένων εκδρομών.

Παραδοχή για την εκτίμηση του συνολικού αντίκτυπου: Όταν η εκδρομή αγοράζεται από την εταιρεία κρουαζιέρας (είτε ως μέρος του εισιτηρίου κρουαζιέρας, είτε αγοράζεται εν πλω), η κατανομή των εσόδων μεταξύ των εταιρειών κρουαζιέρας και της τοπικής οικονομίας ανέρχεται σε 55/45.

ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΔΡΟΜΩΝ

Εκδρομές

€ 7.678.732

Το όφελος για την τοπική οικονομία από την αγορά εκδρομών

€ 3.464.054

Οφέλη από Δαπάνες αγορών στις εκδρομές

€ 23,2 / επιβάτη

δαπάνη η οποία παραμένει στον προορισμό από αγορά εκδρομής από εταιρία κρουαζιέρας (εκτίμηση)

€ 22,21 / επιβάτη

δαπάνη στη διάρκεια των εκδρομών

17,3%

Συμπεριλαμβανόταν στο κόστος της κρουαζιέρας

49,1%

Αγοράστηκε πάνω στο πλοίο

17,6%

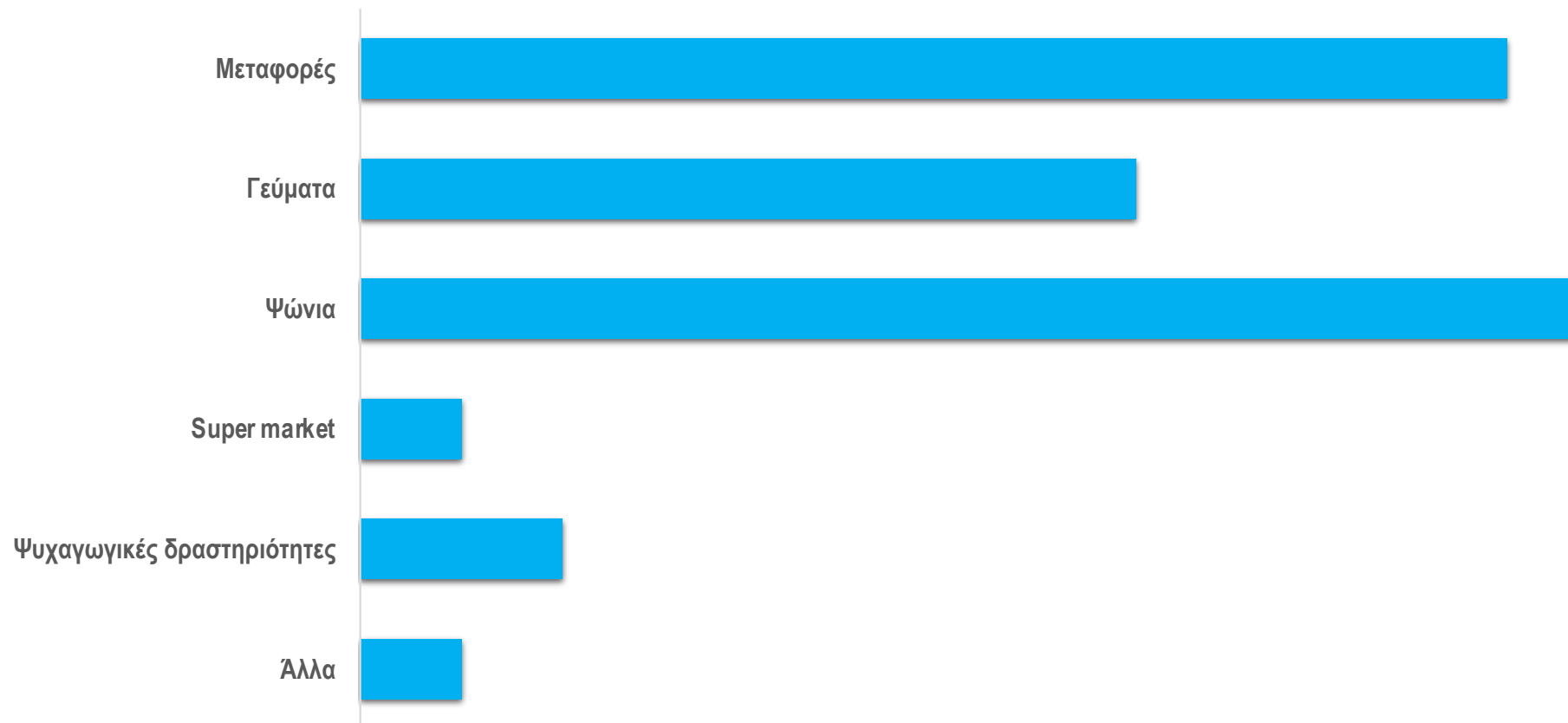
Αγοράστηκε στον προορισμό

17,70%

Μέσα Μεταφοράς

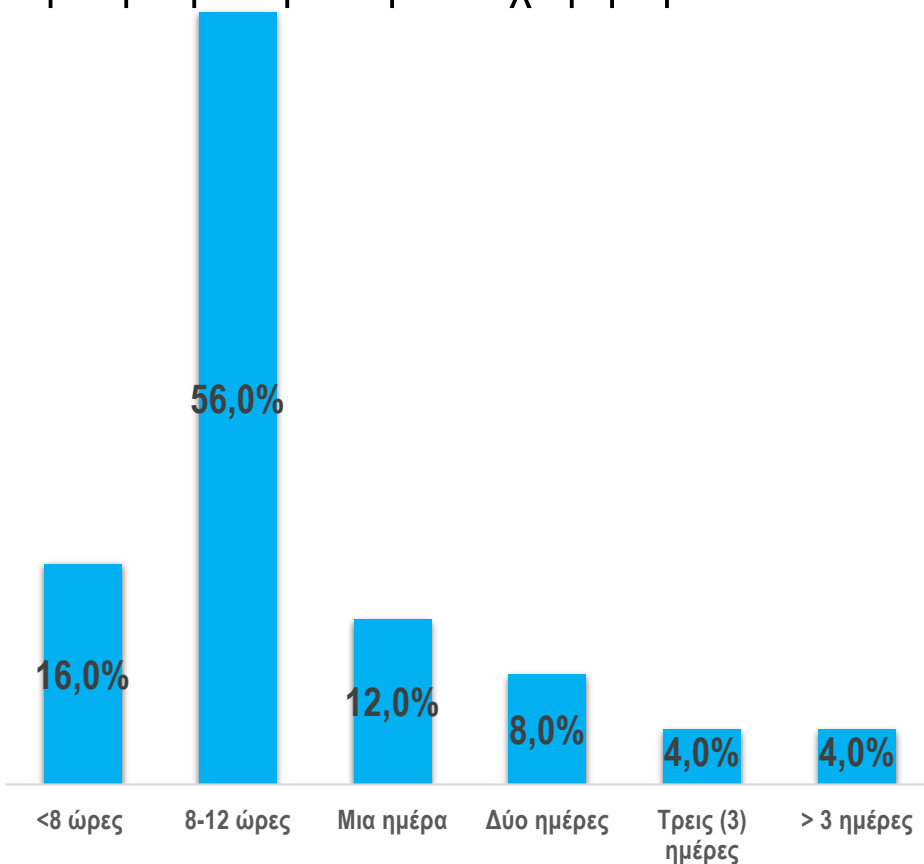
Παραδοχή για την εκτίμηση του συνολικού αντίκτυπου: Όταν η εκδρομή αγοράζεται από την εταιρεία κρουαζιέρας (είτε ως μέρος του εισιτηρίου κρουαζιέρας, είτε αγοράζεται εν πλω), η κατανομή των εσόδων μεταξύ των εταιρειών κρουαζιέρας και της τοπικής οικονομίας ανέρχεται σε 55/45

ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΚΔΡΟΜΗΣ (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ / ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΒΑΤΩΝ)

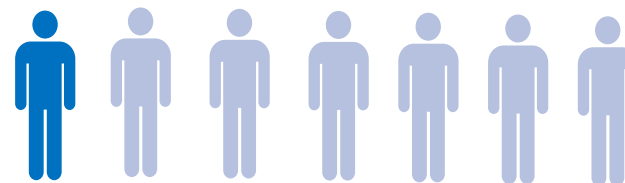

ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

Χρόνος άφιξης και παραμονής στον προορισμό πριν την αναχώρηση

HOMEPORTING

€53,1 Μέση δαπάνη /
επιβάτη Home In/Out

€ 3.464.054
Οφέλη από Δαπάνες επιβατών homeporting

VI. ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

- i. Στο Ηράκλειο αφίχθηκαν **419.753 επιβάτες** / σε **254 προσεγγίσεις** κρουαζιεροπλοίων
- ii. Το **79%** αποβιβάσθηκε κατά τη διάρκεια της προσέγγισης.
- iii. Το **82,5%** των αποβιβασθέντων επιβατών ξόδεψε στην πόλη του Ηρακλείου- κατά μέσο όρο **€ 52,8**
- iv. Το **47%** των αποβιβασθέντων επιβατών αγόρασε εκδρομή – **€ 23,2 / επιβάτη** είναι η δαπάνη αγοράς της εκδρομής από εταιρείες κρουαζιέρας η οποία παραμένει στον προορισμό
- v. Κατά τη διάρκεια της εκδρομής δαπανήθηκαν **€ 22,21 / επιβάτη**
- vi. Η μέση δαπάνη / επιβάτη Home In/Out ανέρχεται σε **€ 53,1**

ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ (ΜΑΪΟΣ 23 – ΜΑΪΟΣ 24, 419,753 ΕΠΙΒΑΤΕΣ)

€ 12.725.031

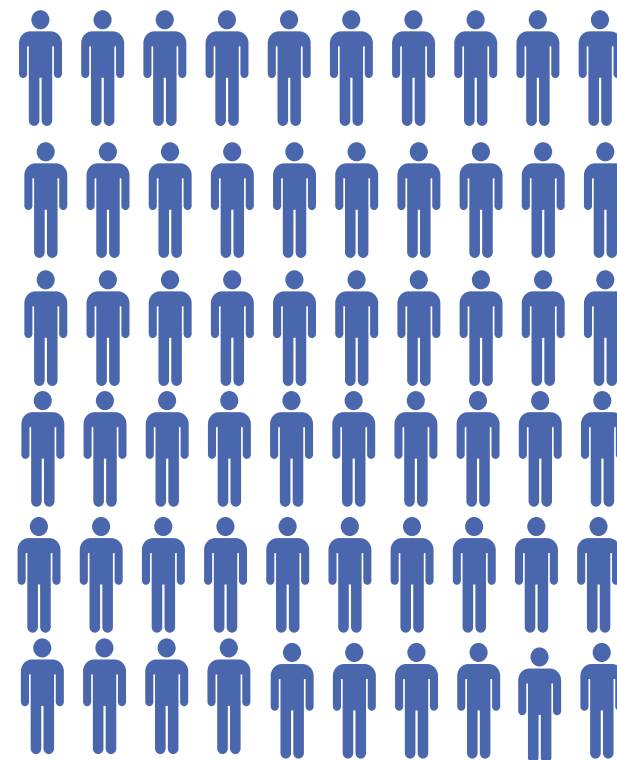
συνολική δαπάνη κατά τη παραμονή των επιβατών στη
πόλη του Ηρακλείου

€ 3.464.054

συνολική δαπάνη κατά τη διάρκεια της εκδρομής

€ 7.678.732

Η πρόσθετη συνολική δαπάνη για την αγορά εκδρομής από
εταιρείες κρουαζιέρας που παρέμεινε στην οικονομία

* Υπόθεση: Κατανομή εισοδήματος όταν η εκδρομή αγοράστηκε στο κρουαζιερόπλοιο: 55/45

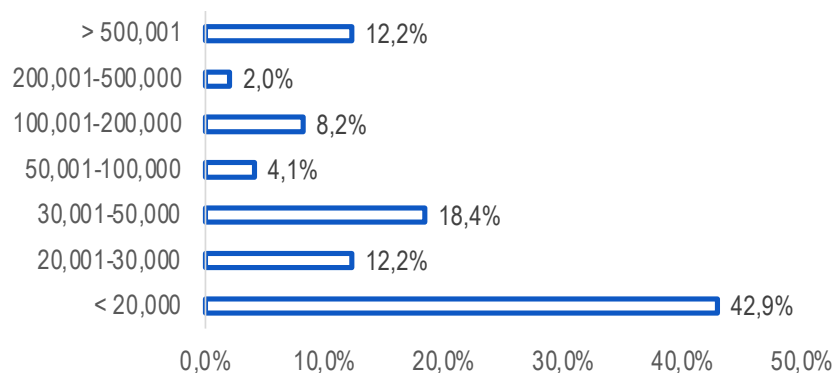
VII. ΜΕΛΗ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ

VII. ΜΕΛΗ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ

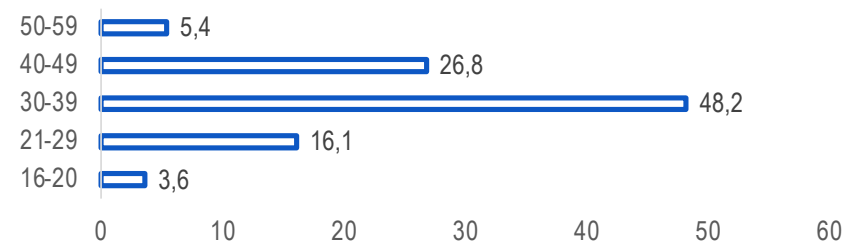
Εθνικότητα, %

ΗΠΑ	22,0
Φιλιππίνες	18,7
Πολωνία	12,1
Ηνωμένο Βασίλειο	6,6
Ελλάδα	5,5
Γερμανία	4,4
Άλλες χώρες	24,2

Ετήσιο οικογενειακό εισόδημα, %

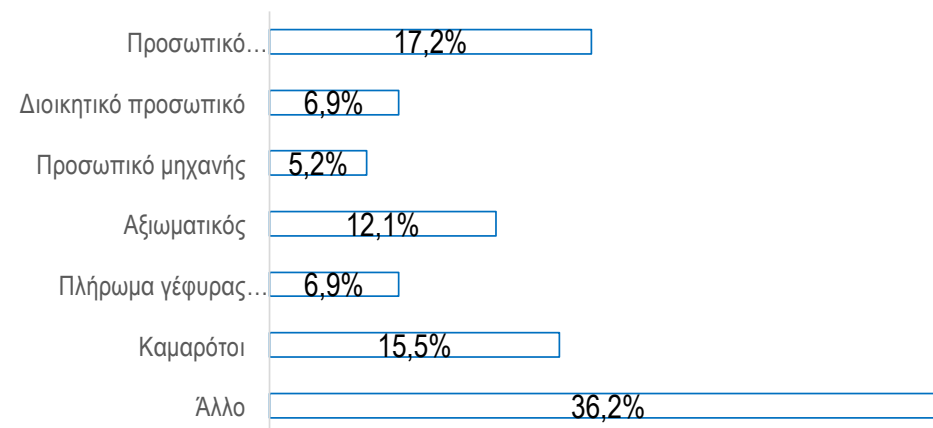
Ηλικία, %

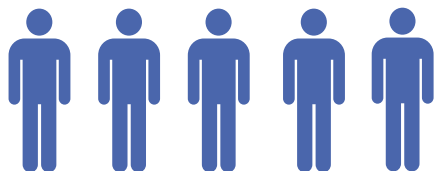
Φύλο, %

Θέση Εργασίας, %

ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ

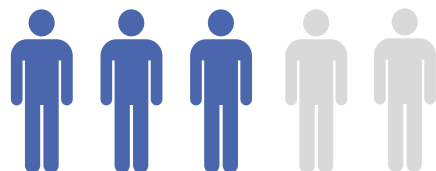

170.256 μέλη πληρώματος

34.051 Αποβιβασθέντα μέλη πληρώματος

20% των μελών του πληρώματος αποβιβάζονται στον προορισμό:

77,8% των αποβιβασθέντων μελών πληρώματος (**26.492**)
ξοδεύουν στη πόλη

ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ

Κατά την παραμονή στην πόλη (77,8% αποβιβασθέντων μελών πληρώματος)

€ 182,95 η μέση δαπάνη ανά μέλος πληρώματος

Στην εκδρομή (11,1% αποβιβασθέντων μελών πληρώματος)

€ 7,0 η μέση δαπάνη ανά μέλος πληρώματος στην εκδρομή

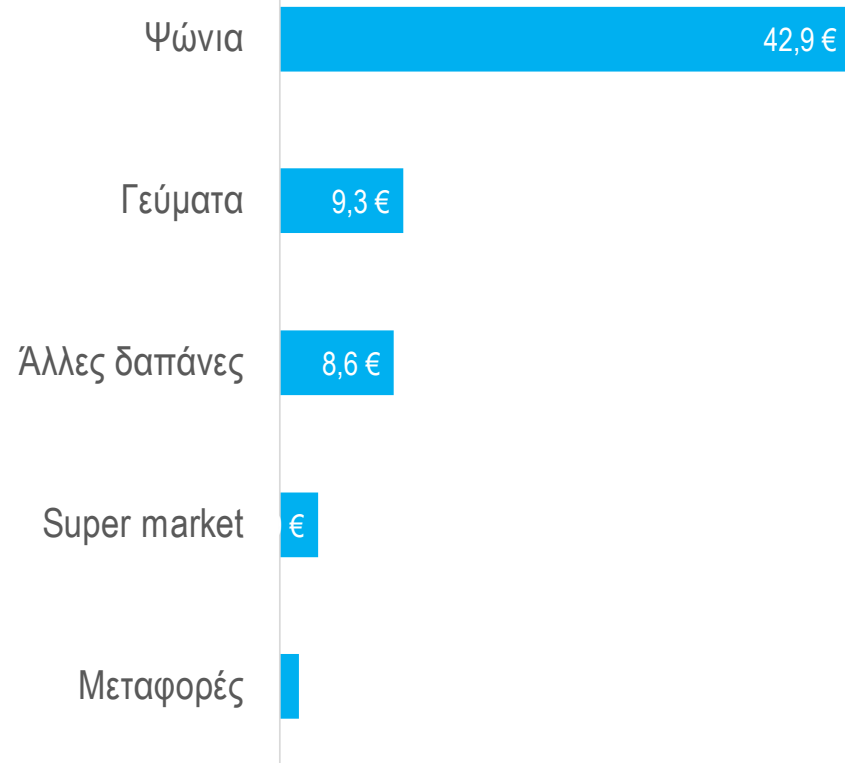
- **Σημείωση:** Μόνο ένα ποσοστό αυτών των δαπανών παραμένει στην τοπική οικονομία – είτε ως έσοδα των εταιρειών που πωλούν εκδρομές, είτε μέσω αυτό-οργανωμένων εκδρομών.
- **Παραδοχή για την εκτίμηση του συνολικού αντίκτυπου:** Όταν η εκδρομή αγοράζεται από την εταιρεία κρουαζιέρας (είτε ως μέρος του εισιτηρίου κρουαζιέρας, είτε αγοράζεται εν πλω), η κατανομή των εσόδων μεταξύ των εταιρειών κρουαζιέρας και της τοπικής οικονομίας ανέρχεται σε 55/45.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΝΑ ΜΕΛΟΣ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ

ΣΤΗ ΠΟΛΗ

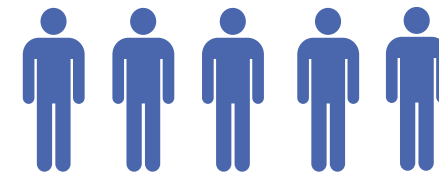
ΕΚΔΡΟΜΗ

ΣΥΝΟΨΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ

€4.795.872

το σύνολο των δαπανών πληρώματος στο
Ηράκλειο

€245.925

οι συνολικές δαπάνες των μελών του
πληρώματος κατά τη διάρκεια εκδρομών

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

Οι πιο θετικές αξιολογήσεις

(ικανοποιημένος +
εξαιρετικά ικανοποιημένος)

ΕΠΙΒΑΤΕΣ

Φιλικότητα ανθρώπων (88,4%)

Δημόσια ασφάλεια (83,7%)

Καθαριότητα (81,3%)

ΠΛΗΡΩΜΑ

Φιλικότητα ανθρώπων (90,9%)

Δημόσια ασφάλεια (90,7%)

Ψώνια / Καθαριότητα (88,9%)

Χρειάζεται προσοχή

PASSENGERS

Διαθεσιμότητα τουριστικών
πληροφοριών

Ποιότητα εκδρομών

CREW

Καθαριότητα

Διαθεσιμότητα τουριστικών
πληροφοριών

VIII. ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

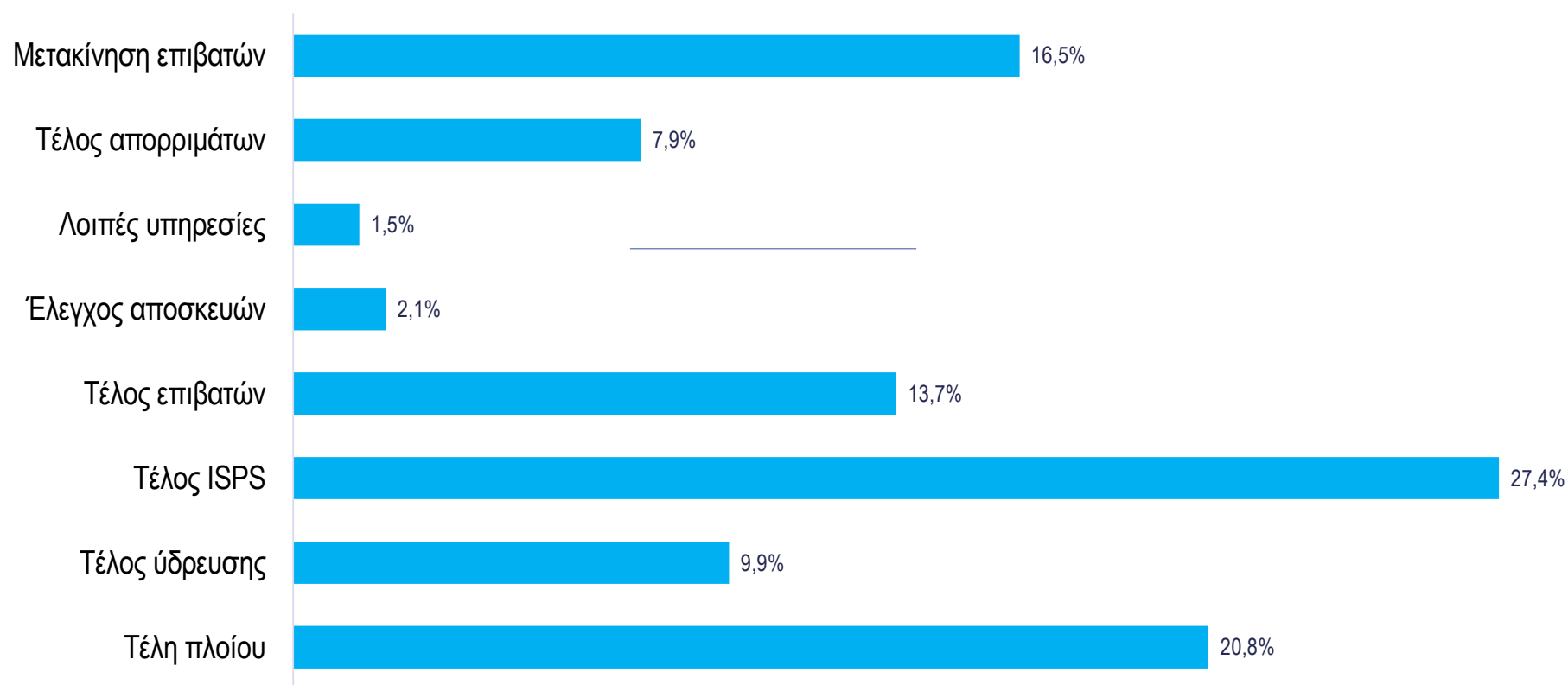
ΡΟΕΣ ΕΣΟΔΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ

Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου Α.Ε.

- I. Τέλη ελλιμενισμού
- II. Τέλη παραβολής / προσόρμισης
- III. Χρεώσεις επιβατών
- IV. Τέλη ISPS
- V. Τέλη απορριμμάτων κρουαζιερόπλοιων (πάγιες και πρόσθετες χρεώσεις)
- VI. Τέλη ύδρευσης

VIII. ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

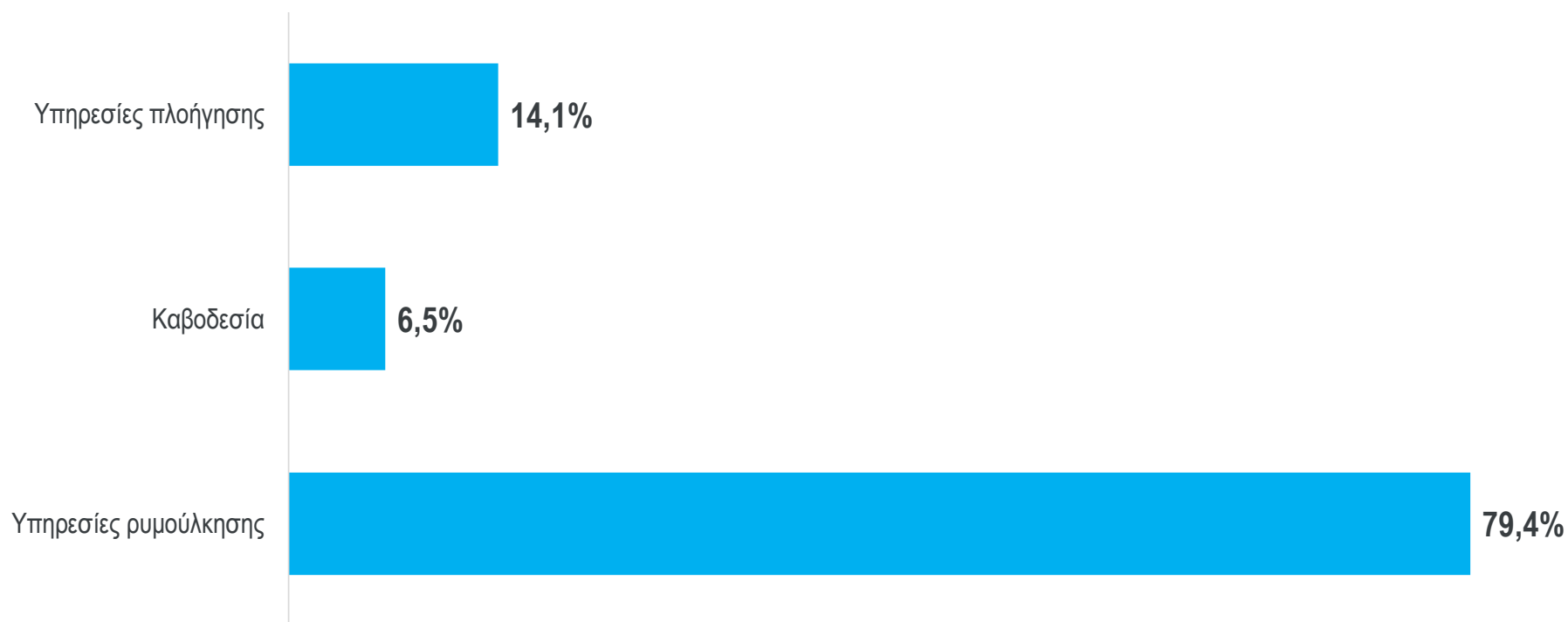
€ 1.513.887 είναι τα εκτιμώμενα έσοδα της ΟΛΗ ΑΕ από δραστηριότητες κρουαζιέρας

ΙΧ. ΕΣΟΔΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

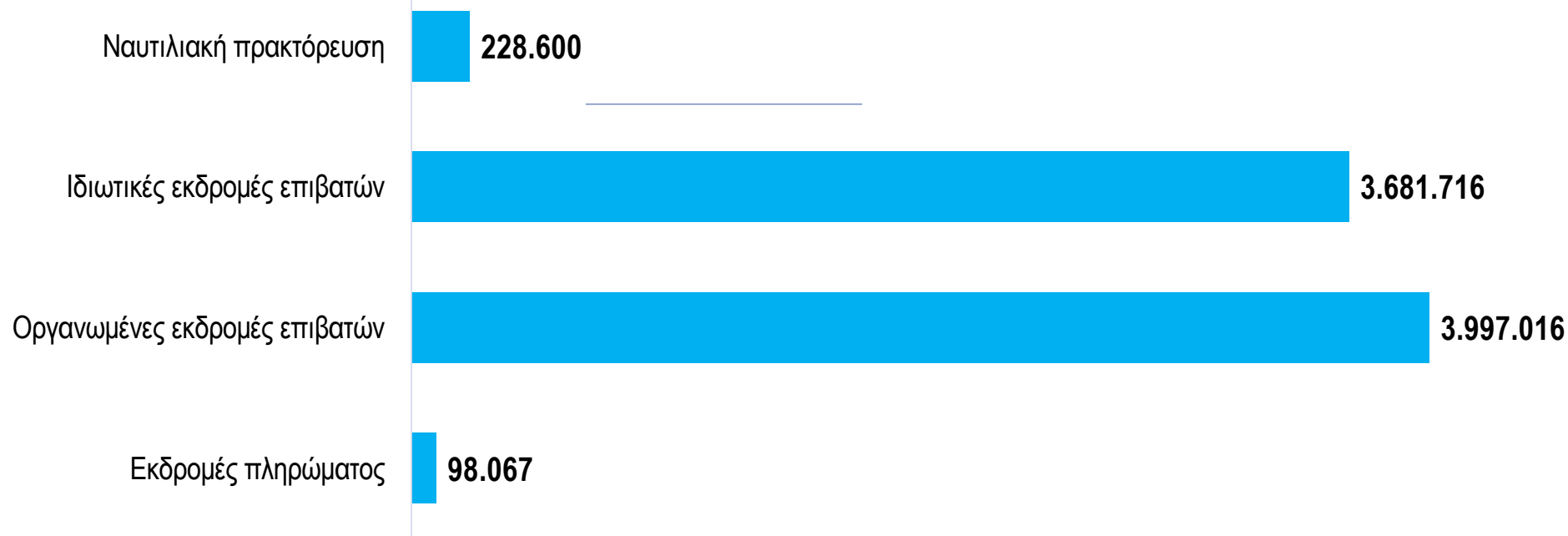
ΙΧ. ΕΣΟΔΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΡΥΜΟΥΛΚΩΝ, ΠΛΟΗΓΗΣΗΣ, ΚΑΒΟΔΕΣΙΑΣ)

€ 1.719.138 τα εκτιμώμενα έσοδα υπηρεσιών ρυμούλκησης, πλοήγησης & καβοδεσίας

Χ. ΕΣΟΔΑ ΠΡΑΚΤΟΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ SHOREX

€ 8.005.400 οφέλη στην τοπική οικονομία από την οργάνωση εκδρομών και την πρακτόρευση των κρουαζιερόπλοιων

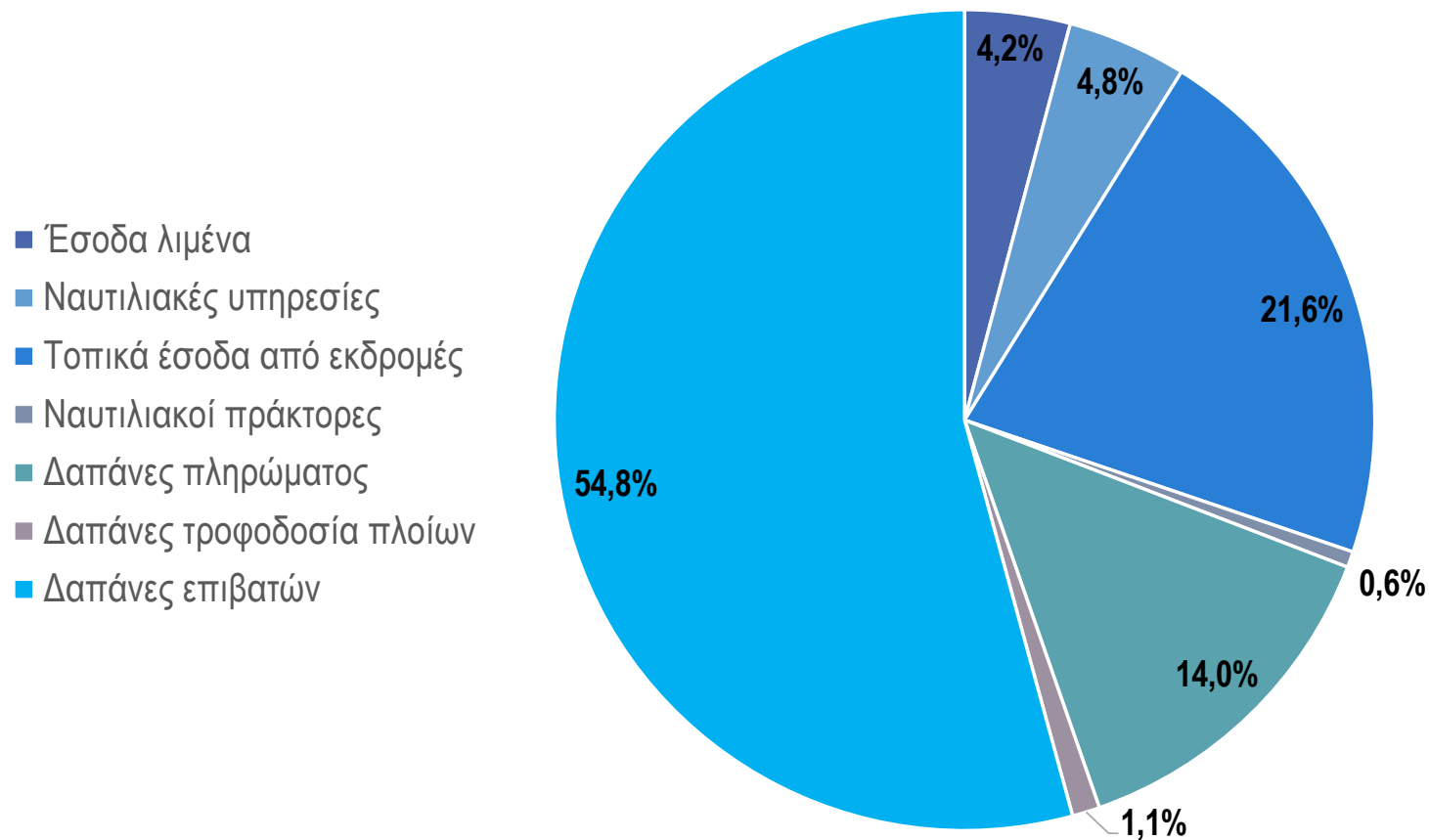

XI. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΠΤΩΣΗ

ΑΜΕΣΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

ΡΟΕΣ ΕΣΟΔΩΝ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΠΤΩΣΗ (€)
Δαπάνες επιβατών στην πόλη	12.725.031
Δαπάνες επιβατών στις εκδρομές	3.464.054
Δαπάνες επιβατών homeporting	3.582.325
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΕΠΙΒΑΤΩΝ	19.771.410
Δαπάνες πληρώματος στην πόλη	4.795.872
Δαπάνες πληρώματος στις εκδρομές	245.925
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΜΕΛΩΝ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ	5.041.797
ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	1.513.887
ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.719.138
ΤΟΠΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΔΡΟΜΕΣ	7.776.800
ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΡΟΦΟΔΟΣΙΑ ΠΛΟΙΩΝ	409.500
ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ	228.600
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΜΕΣΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ	€36.461.132

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ (%)

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΠΤΩΣΗ (12 ΜΗΝΕΣ)

- Άμεση επίπτωση: **€ 36.461.132**
- Έμμεση επίπτωση: **€ 24.428.959**

- Μέθοδος υπολογισμού των έμμεσων οικονομικών επιπτώσεων: ο πίνακας *Leontief Inverse Matrix* για την ελληνική οικονομία.
- Ο πολλαπλασιαστής είναι 1,668. (Πηγή: OECD, 2024).

€ 60.890.092

Προστιθέμενη αξία

- Άμεση απασχόληση: **35 FTE* jobs**
- Έμμεση απασχόληση: **486 FTE jobs**

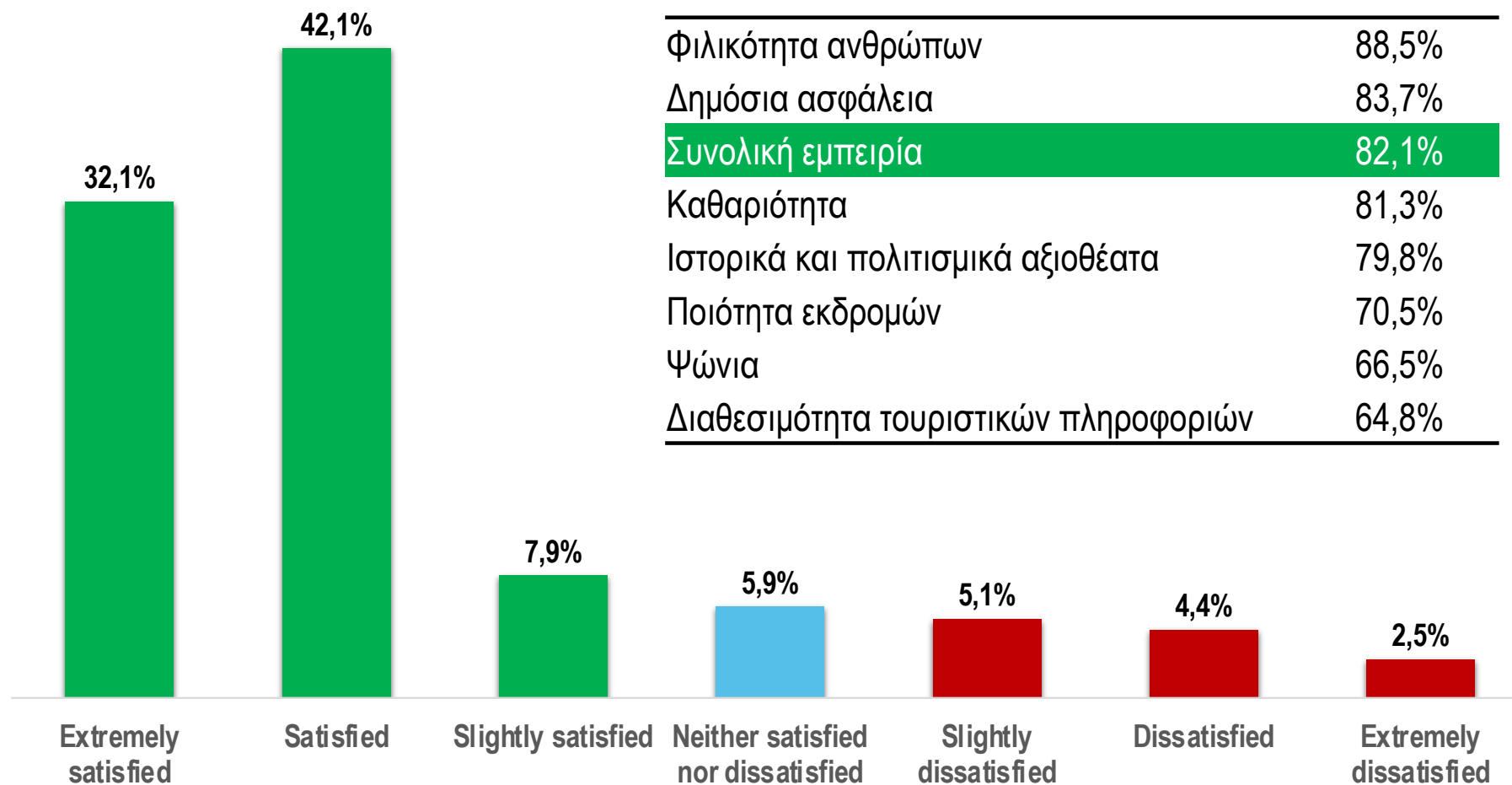
* FTE (Full-Time Equivalent jobs) = Θέσεις πλήρους απασχόλησης

521

Θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης

XII. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ- ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΕΠΙΒΑΤΕΣ (%)

Φιλικότητα ανθρώπων	88,5%
Δημόσια ασφάλεια	83,7%
Συνολική εμπειρία	82,1%
Καθαριότητα	81,3%
Ιστορικά και πολιτισμικά αξιοθέατα	79,8%
Ποιότητα εκδρομών	70,5%
Ψώνια	66,5%
Διαθεσιμότητα τουριστικών πληροφοριών	64,8%

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

Οι πιο θετικές αξιολογήσεις

(ικανοποιημένος +
εξαιρετικά ικανοποιημένος)

ΕΠΙΒΑΤΕΣ

Φιλικότητα ανθρώπων (88,4%)

Δημόσια ασφάλεια (83,7%)

Καθαριότητα (81,3%)

ΠΛΗΡΩΜΑ

Φιλικότητα ανθρώπων (90,9%)

Δημόσια ασφάλεια (90,7%)

Ψώνια / Καθαριότητα (88,9%)

Χρειάζεται προσοχή

ΕΠΙΒΑΤΕΣ

Διαθεσιμότητα τουριστικών
πληροφοριών

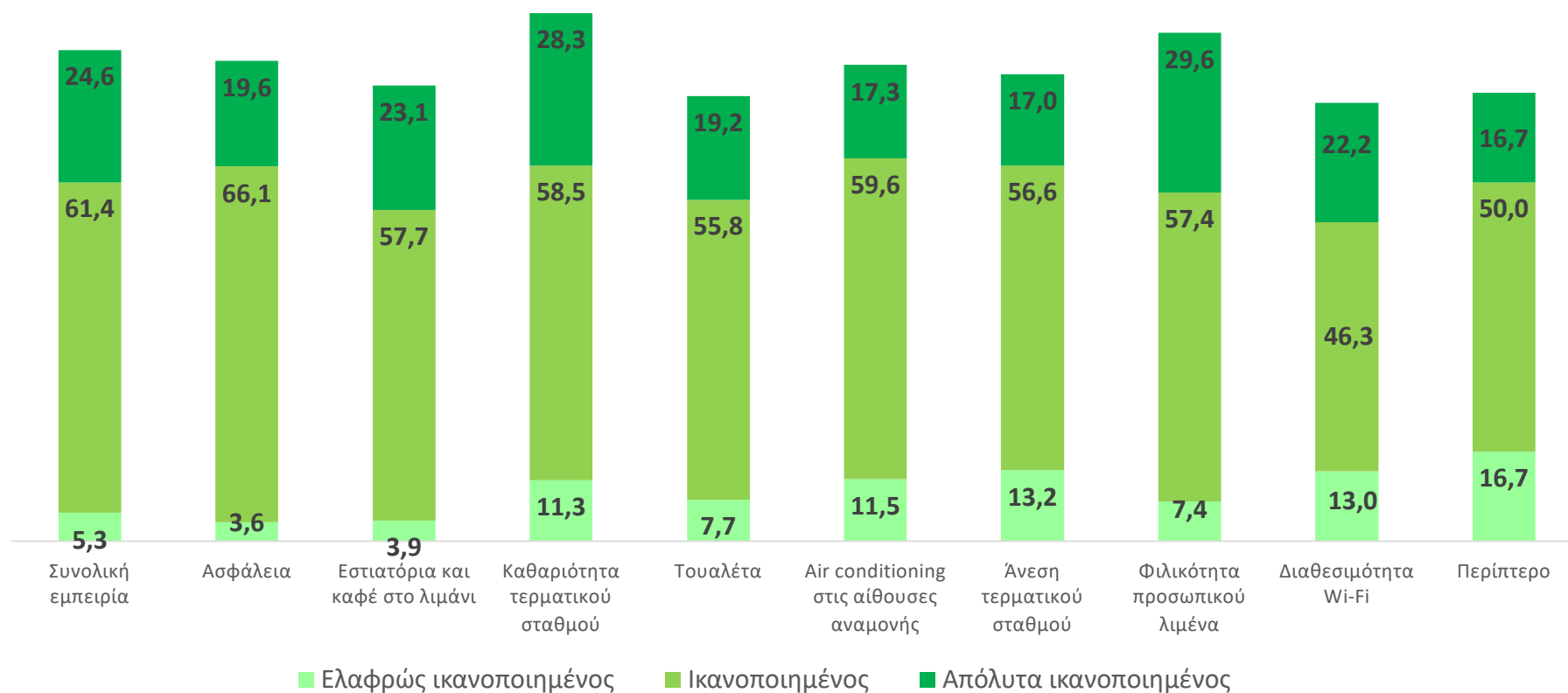
Ποιότητα εκδρομών

ΠΛΗΡΩΜΑ

Καθαριότητα

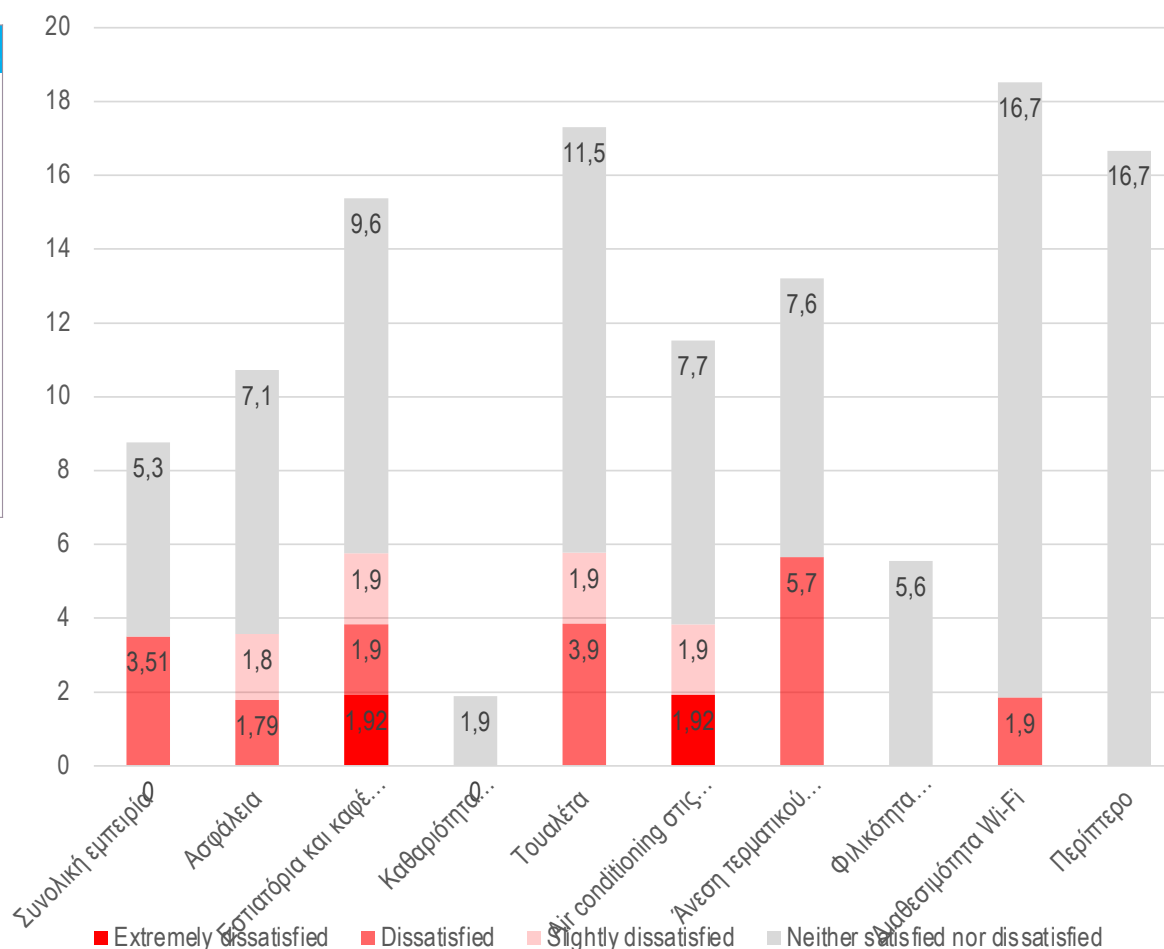
Διαθεσιμότητα τουριστικών
πληροφοριών

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΛΙΜΕΝΑ - ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ (%)

ΜΕΛΗ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΧΩΡΙΣ ΘΕΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ (ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ) ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΟΣ (%)

Συνολική εμπειρία	8,8%
Διαθεσιμότητα Wi-Fi	18,6%
Τουαλέτα	17,3%
Περίπτερο	16,7%
Εστιατόρια και καφέ στο λιμάνι	15,3%
Άνεση επιβατικού σταθμού	13,3%
Air conditioning στις αίθουσες αναμονής	11,5%
Ασφάλεια	10,9%
Φιλικότητα προσωπικού λιμένα	5,6%
Καθαριότητα	1,9%

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

Οι πιο θετικές αξιολογήσεις

(ικανοποιημένος +
εξαιρετικά ικανοποιημένος)

ΕΠΙΒΑΤΕΣ

Φιλικότητα ανθρώπων (88,4%)

Δημόσια ασφάλεια (83,7%)

Καθαριότητα (81,3%)

ΠΛΗΡΩΜΑ

Φιλικότητα ανθρώπων (90,9%)

Δημόσια ασφάλεια (90,7%)

Ψώνια / Καθαριότητα (88,9%)

Χρειάζεται προσοχή

PASSENGERS

Διαθεσιμότητα τουριστικών
πληροφοριών

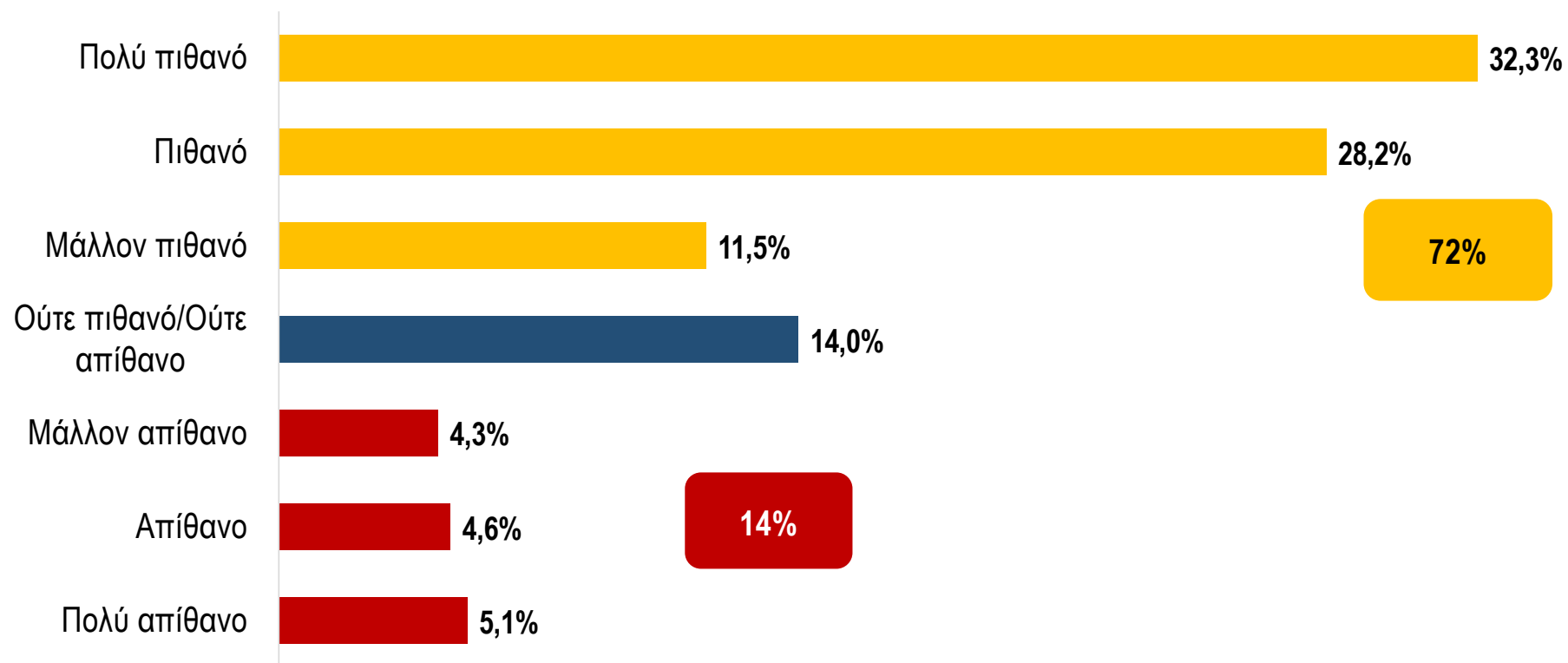
Ποιότητα εκδρομών

CREW

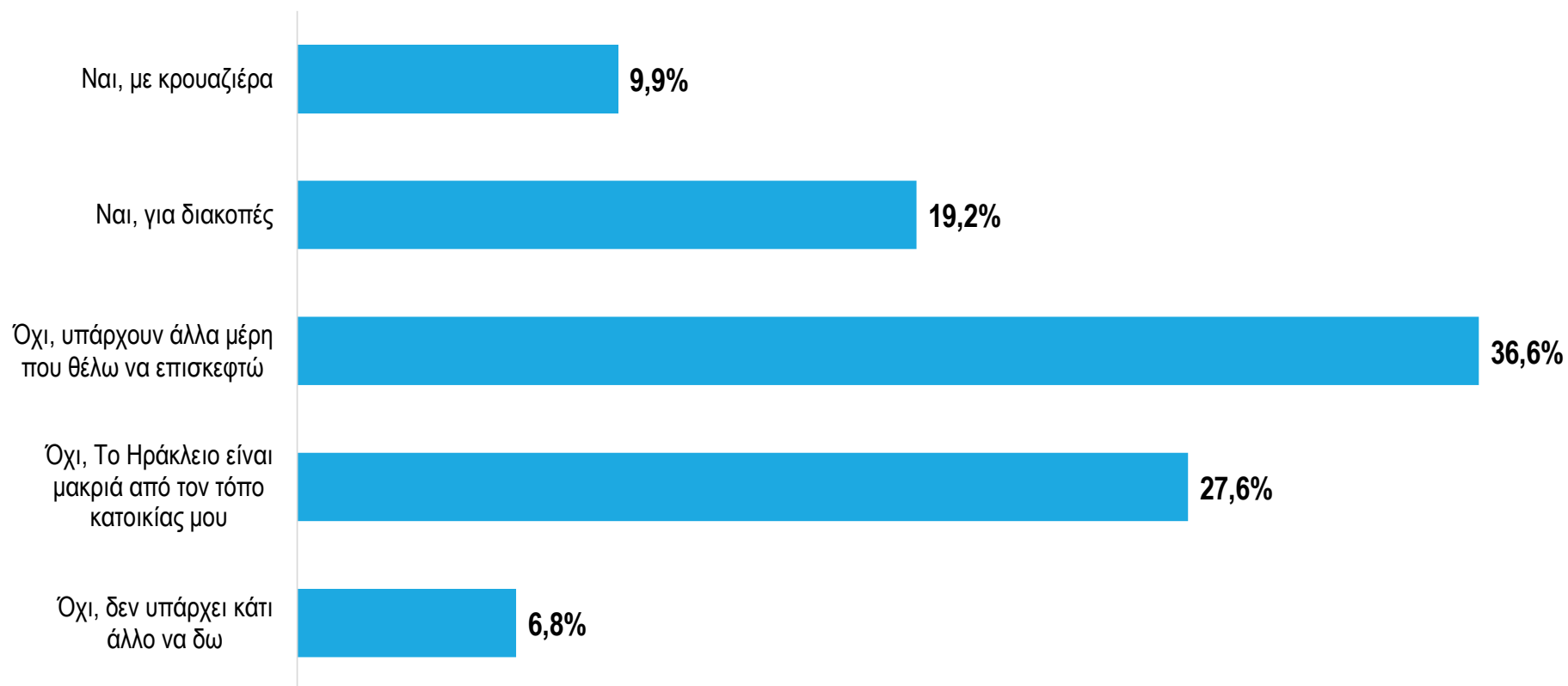
Καθαριότητα

Διαθεσιμότητα τουριστικών
πληροφοριών

ΠΟΣΟ ΠΙΘΑΝΟ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΕ ΤΟΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ;

ΠΡΟΘΕΣΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΣΥΝΟΨΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

- **€ 60,2 εκ.** είναι η συνολική ετήσια οικονομική επίπτωση της κρουαζιέρας στο Ηράκλειο και την ευρύτερη περιοχή
- **€ 36,05 εκ.** η άμεση οικονομική επίπτωση της κρουαζιέρας (περίοδος 2023-2024)
- **521 θέσεις πλήρους απασχόλησης** συντηρούνται από τη δραστηριότητα κρουαζιέρας

- **€47,1** η μέση δαπάνη ανά επιβάτη κρουαζιέρας (συμπεριλαμβανομένου του homeporting)
- **€45,2** η μέση δαπάνη ανά επιβάτη κρουαζιέρας (χωρίς το homeporting)
- **47%** των επιβατών κρουαζιέρας συμμετείχε σε οργανωμένες εκδρομές, δημιουργώντας προστιθέμενη αξία **€7.7 εκ.**
- **€182,95** η μέση δαπάνη των μελών πληρώματος
 - Μόνο 20% των μελών του πληρώματος αποβιβάζεται στον προορισμό.

ΣΥΝΟΨΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

1

- Η κρουαζιέρα αναδεικνύεται ως μία δυναμική δραστηριότητα στο λιμένα του Ηρακλείου, έχοντας προοπτικές να προσφέρει σημαντική προστιθέμενη αξία και δημιουργία θέσεων απασχόλησης για την τοπική οικονομία.
- Η μελέτη αποτίμησε τις συνολικές κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της κρουαζιέρας στην οικονομία του Ηρακλείου και της ευρύτερης περιοχής.
 - Τα αποτελέσματα βασίζονται σε δεδομένα που συλλέχθηκαν από το σύνολο των πηγών που συνδέονται με την δραστηριότητα κρουαζιέρας στο Ηράκλειο για ένα έτος.
 - Η μελέτη είναι σε ένα βαθμό μοναδική, καθώς ένας σημαντικός αριθμός επιβατών συμμετείχαν στην έρευνα, πολύ μεγαλύτερος από παρόμοιες μελέτες που διεξήχθησαν σε άλλους λιμένες.
- **€60,2 εκ. είναι η συνολική οικονομική επίπτωση της κρουαζιέρας στο Ηράκλειο και την ευρύτερη περιοχή την περίοδο Μάιος 2023 – Μάιος 2024**
- Η άμεση οικονομική επίπτωση της κρουαζιέρας διαμορφώθηκε στα €36,05 εκ.
- Η κρουαζιέρα που πραγματοποιήθηκε την περίοδο 2023-2024 διατήρησε **521 θέσεις πλήρους απασχόλησης.**

- Η μέση δαπάνη ανά επιβάτη κρουαζιέρας στην πόλη του Ηρακλείου διαμορφώθηκε στα **€45,2**.
 - Οι δαπάνες για αγορές και μεταφορές αποτελούν το 56,7% της δαπάνης κάθε επιβάτη.
 - Το μέγεθος της δαπάνης είναι παρόμοιο με την μέση δαπάνη σε άλλους λιμένες κρουαζιέρας (ports-of-call).
 - Σημαντική επίδραση στις δαπάνες και τα πρότυπα δαπανών των επιβατών είχε το γεγονός ότι παραπάνω από τους μισούς επιβάτες δεν συμμετέχουν σε εκδρομές.
 - Η ποιοτική ανάλυση (τα σχόλια αξιολόγησης του προορισμού καθώς και οι προκλήσεις που αντιμετώπισαν οι επιβάτες κρουαζιέρας που επισκέφθηκαν το Ηράκλειο) αναδεικνύει το γεγονός ότι συγκεκριμένες πρωτοβουλίες μπορούν να συμβάλουν στην σημαντική αύξηση των δαπανών επιβατών και μελών του πληρώματος. Ενδεικτικά αναφέρεται το γεγονός της μικρής παραμονής του πλοίου στον προορισμό καθώς και το ότι η συμμετοχή σε εκδρομές δεν αφήνει χρόνο για αγορές.
- Όταν συνυπολογισθεί και το **homeporting**, η μέση δαπάνη ανά επιβάτη κρουαζιέρας στην πόλη του Ηρακλείου διαμορφώθηκε στα **€47,1**.

- Το 47% των επιβατών κρουαζιέρας συμμετείχε σε οργανωμένες εκδρομές, δημιουργώντας προστιθέμενη αξία στην τοπική οικονομία της τάξης των €7.678.732 εκ.
 - Το συγκεκριμένο ποσοστό συμμετοχής επιβατών σε οργανωμένες εκδρομές είναι συγκρίσιμο με άλλους προορισμούς κρουαζιέρας.
 - Ορισμένες εταιρείες κρουαζιέρας περιλαμβάνουν το κόστος των εκδρομών στην τιμή του εισιτηρίου κρουαζιέρας, και απορροφούν ένα σημαντικό τμήμα της προστιθέμενης αξίας. Το γεγονός αυτό έχει συνυπολογισθεί για την εξαγωγή των τελικών αποτελεσμάτων της μελέτης και την εκτίμηση των άμεσων οικονομικών επιπτώσεων.
- Τα μέλη του πληρώματος ξοδεύουν σημαντικό ποσό, καθώς κάθε μέλος δαπανά κατά μέσο όρο €182,95.
 - Μόνο το 11,1% του συνόλου πηγαίνει εκδρομή - το 88,9% μένει στην πόλη και το λιμάνι.
 - Το 53% των δαπανών των μελών του πληρώματος αφορά αγορές σε καταστήματα.
 - Μόνο το 20% των μελών του πληρώματος αποβιβάζεται στον προορισμό.

ΣΥΝΟΨΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

- Τα ποιοτικά οφέλη της κρουαζιέρας είναι επίσης σημαντικά. Το Ηράκλειο ως προορισμός για κάθε είδους τουρισμό, επωφελείται σημαντικά από το φαινόμενο γνωστό ως «word of mouth» - με τους επιβάτες κρουαζιέρας να αποτελούν τους καλύτερους πρεσβευτές της πόλης.
 - Το 72% των επιβατών θα προτείνει σε φίλους και συγγενείς το Ηράκλειο ως προορισμό διακοπών.
 - Το 29,1% των επιβατών θα επιστρέψει για διακοπές στο Ηράκλειο.
- **Αξιολόγηση του Προορισμού:** Σύμφωνα με τα ευρήματα της μελέτης, το Ηράκλειο διαθέτει τις δομικές εκείνες παραμέτρους που επιτρέπουν την θετική αξιολόγησή της από τους επιβάτες κρουαζιέρας. Υπάρχει όμως αξιοσημείωτο περιθώριο για βελτίωση σε συγκεκριμένα πεδία ώστε να μεγιστοποιηθεί η θετική αξιολόγηση του προορισμού και να δημιουργηθούν πρόσθετες ροές επιβατών που θα θέλουν να επισκεφθούν τη Θεσσαλονίκη και δαπανήσουν περαιτέρω:
 - α) Η φιλικότητα των ανθρώπων, β) το αίσθημα ασφάλειας και γ) η καθαριότητα ήταν από τις παραμέτρους που αξιολογήθηκαν ιδιαίτερα θετικά από τους επιβάτες κρουαζιέρας.
 - α) η έλλειψη σημείων τουριστικής πληροφόρησης και β) η καθαριότητα ήταν αυτά που έτυχαν αρνητικής κριτικής.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1

- Περισσότερο από 87% των επιβατών κρουαζιέρας είναι συχνοί χρήστες υπηρεσιών κρουαζιέρας – έχουν συμμετάσχει σε περισσότερες από μία κρουαζιέρες. Υπάρχει συνεπώς περιθώριο για τη διαμόρφωση στρατηγικής & μάρκετινγκ για την προσέλκυση επιβατών οι οποίοι δεν έχουν πάει ποτέ κρουαζιέρα και αποτελούν το σημαντικότερο τμήμα όσων επιλέγουν κρουαζιέρα.
- Βασική πηγή των επιβατών που επισκέπτονται το Ηράκλειο είναι οι Η.Π.Α. (45,8% του δείγματος) – Υπάρχει συνεπώς περιθώριο για τη διαμόρφωση στρατηγικής & μάρκετινγκ για την προσέλκυση επιβατών και από άλλες χώρες.
- 60,6% του δείγματος ήταν ηλικιωμένοι (άνω των 60 ετών) - Υπάρχει συνεπώς περιθώριο για τη διαμόρφωση στρατηγικής & μάρκετινγκ για την προσέλκυση επιβατών νεότερων ηλικιών.
- Το 80,8% των επιβατών κρουαζιέρας επισκέπτονται το Ηράκλειο για πρώτη φορά. Ο προορισμός είναι χρήσιμο να συμπεριλάβει τη κρουαζιέρα στον ευρύτερο σχεδιασμό για την αύξηση των ροών τουριστικών επισκέψεων.
- Η εποχικότητα της κρουαζιέρας στο Ηράκλειο δεν είναι επικεντρωμένη σε συγκεκριμένη περίοδο. Ο προορισμός έχει κίνηση κρουαζιέρας καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με την πλειονότητα των προσεγγίσεων να πραγματοποιείται τους καλοκαιρινούς και φθινοπωρινούς μήνες.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

2

- Η μέση δαπάνη επιβατών έχει τη δυνατότητα να αυξηθεί περαιτέρω εάν ο προορισμός αναλάβει πρωτοβουλίες σχετικές με την αύξηση του χρόνου παραμονής των κρουαζιερόπλοιων στο λιμάνι, το άνοιγμα καταστημάτων στον τερματικό σταθμό και στον επανασχεδιασμό των εκδρομών ώστε οι επιβάτες να έχουν χρόνο να προχωρήσουν σε αγορές.
- Οι προαναφερθείσες πρωτοβουλίες θα συμβάλουν και στην αύξηση των μέσων δαπανών των μελών του πληρώματος των κρουαζιεροπλοίων, καθώς το 53% των δαπανών τους πηγαίνει στα ψώνια.
- Καθώς η πλειοψηφία των μελών πληρώματος παραμένει στην Πόλη, είναι χρήσιμο να αναπτυχθούν πρωτοβουλίες για την αύξηση των μελών του πληρώματος που αποβιβάζονται από το πλοίο (έστω και για μικρό χρονικό διάστημα) καθώς και για τη διευκόλυνση της μεταφοράς τους από και προς την πόλη.
 - Για παράδειγμα, ένα μικρό λεωφορείο μεταξύ του λιμανιού και του κέντρου της πόλης
 - Η πόλη έχει να αντιμετωπίσει το θέμα των γκράφιτι, της ύπαρξης σημείων πληροφόρησης και την βελτίωση των δημόσιων τουαλετών που δημιούργησε την πλειοψηφία των αρνητικών αξιολογήσεων και σχολίων.
- Επιπλέον, χρειάζονται περισσότερα σημεία επαρκών και ποιοτικών τουριστικών πληροφοριών.
- Το λιμάνι είναι χρήσιμο να παρέχει κάποιες υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας στο πλήρωμα όπως για παράδειγμα η διαμόρφωση μίας αίθουσας στον τερματικό σταθμό επιβατών.
- Σταθμός ταξί αλλά και λεωφορείων προτείνεται να διαμορφωθεί κοντά στο σημείο όπου ελλιμενίζονται τα κρουαζιερόπλοι.

- Η πόλη θα πρέπει να εκμεταλλευτεί τη θετική αντίληψη των επιβατών κρουαζιέρας για τον προορισμό, καθώς η συντριπτική πλειοψηφία είναι πρόθυμη να προτείνει τον προορισμό σε φίλους και συγγενείς για μελλοντική επίσκεψη. Το γεγονός αυτό θα δημιουργήσει μια θετική ροή επισκεπτών στην πόλη και θα αυξήσει περαιτέρω τον τουριστικό οικονομικό αντίκτυπο του τουρισμού στην πόλη.
- Πολλοί επιβάτες πρότειναν μεγαλύτερης διάρκειας παραμονή του κρουαζιερόπλοιου στο λιμένα και την πόλη καθώς δεν είχαν την ευκαιρία (περιορισμένος χρόνος) να εξερευνήσουν καλύτερα την πόλη και το τουριστικό προϊόν που προσφέρει. Καθώς μια αύξηση της παραμονής των πλοίων αλλά και ο επανασχεδιασμός των εκδρομών θα αυξήσει περαιτέρω τις δαπάνες επιβατών και πληρωμάτων, προτείνεται η συστηματική συνεργασία του λιμένα και των εκπροσώπων του προορισμού με τις εταιρείες κρουαζιέρας.
- Προτείνεται η συνεργασία με τους φορείς εκμετάλλευσης των αρχαιολογικών και τουριστικών αξιοθέατων του Ηρακλείου καθώς πολλοί επιβάτες επεσήμαναν ότι υπήρχε μεγάλη συγκέντρωση επισκεπτών – συμφόρηση – που έκανε την όλη εμπειρία δυσάρεστη.
- Απαιτείται συνεργασία με τους φορείς της πόλης για την δημιουργία πληροφοριακών πινακίδων και εντύπων για τους επιβάτες και τα μέλη πληρώματος

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Συμβάλλοντας στην καλύτερη κατανόηση της ωφέλειας της κρουαζιέρας για την τοπική κοινότητα

Η μελέτη πραγματοποιήθηκε με την επιστημονική ευθύνη των:

Καθ. Θάνου Πάλλη

Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών
Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Αν. Καθ. Γιώργου Βαγγέλα

Τμήμα Διαχείρισης Λιμένων και Ναυτιλίας
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών